

Juozas Erlickas

Bobutė iš Paryžiaus, arba Lakštingala Zarasuose: 100 giesmelių

Eilėraščiai

Skaitmeninta iš knygos:

Juozas Erlickas. Bobutė iš Paryžiaus, arba Lakštingala Zarasuose:
100 giesmelių. Vilnius: Alma littera, 1995.

ISBN 978-5-430-05976-7

Kūrinys suskaitmenintas vykdant ES struktūrinių fondų remiamą projektą „Pagrindinio ugdymo pirmojo koncentro (5–8 kl.) mokinių esminių kompetencijų ugdymas“, 2012
<http://mkp.emokykla.lt/ebiblioteka/>

UGDYMO
PLĖTOTĖS
CENTRAS

Turinys

Eilėraštis be lakštingalos	7
Vėjiniai malūnai	8
Saulės zuikutis	11
Vasara su Tomu Sojeriu	12
Liepos naktį...	14
Akių debesėliai	16
Dalykai, kurių niekada nesuprasiu (1)	17
Dalykai, kurių niekada nesuprasiu (2)	19
Tai mūsų pasaulis (1)	20
Tai mūsų pasaulis (2)	22
Maža kelionė per didelį pavasarį	23
Pasakos sugrįžimas	24
Kas tas toks yra?	26
O tas kas toks?	29
Eilėraštis su jonvabaliu	36
Kreivas eilėraštis	39
Vasaros kelias	41
Žiogo sapnas	43
Senelis	45
Norėčiau	47
Dainelė drugelių chorui	50
Dainelė nuvytusioms gėlėms	52
Parėję medžiai	53

Užrašas ant vabalėlio N. kapo	54
Kvailas Kirvelis	55
Liežuvio žodis žodžiams	57
Mažos stotelės	59
Bobutė iš Paryžiaus (1)	61
Bobutė iš Paryžiaus (2)	62
Bobutė iš Paryžiaus (3)	63
Trisdešimt šešios eilutės	65
Žvaigždėlė mano...	67
Laiškai	68
Pelenė	70
Aklas berniukas	72
Mano seno senelio vakaras	74
Jei turėčiau	75
Žiūrėjimas į rugius	77
Peizažas su beržais	78
Peizažas su lietum ir vėju	80
Juodosios avelės	81
Sielvartinga daina, arba saugokit savo dienas	83
Kur skuba upelės?	86
Juodą naktį...	87
Sapnas su Australija	89
Kas užvis geriausia	91
Ten, be manęs	92

Į didelį ir aukštą kelią!..	93
Kiauras ruduo	94
Puslapis iš vasaros knygos	95
Tik vėjo gūsis	96
Toli nuo paukščių	97
Niekų dainelė	100
Pasikalbėjimas su banginiu	101
Kėdė, stalas, kovas ir eilėraštis	104
Vasara	105
Pirmadienis	106
Vakar, per laukus	108
Baladė apie žuvusius	110
Pasakėlė Mikui	112
Zampolito nuotykių Mėnulyje	116
Tankas	118
Ekskavatorius	119
Keistas šaukštas	120
Švirkštas	122
Atsidūsėjimas	124
Paprasta dainelė	126
Tik aidas...	128
Lapai Lapuvoj	130
Bandymai parašyti eilėraštį apie varškę	132
Ne visi supranta gerą muziką	133
Kas iš ko išauga?	135

Jei nėra, tai nėra	136
Ar jūs žinot tą dainelę?	137
Pasakėlė apie asilėlį	139
Žodžio mirtis	141
Būtas dažninis ruduo	142
Spindulėliai seselei	143
Vaikystės draugams	144
Vakar...	146
Vasario 28-oji	147
Aprašyta žemė	148
Atvirukas birželiui	149
Šventės	151
Kad būtų linksma	153
Pasaulio pabaiga	154
Vagis	156
Liūdesys	157
Mirtis	158
Gimimo diena	160
Linksma šeima	161
Rudenį būna liūdna	163
Baltoji okupacija	164
Toks žmogelis	165
Mano skraidymai	166
Mano biografija	168
Eilėraštis, parašytas pavasario 21-ąją	169

Raidēs pabēgēlēs	171
Taip baigias vaikystē	173
Lakštingala Zarasuose	174

Eilėraštis be lakštingalos

Sakiau: eiles rašysiu be lakštingalos...
(Ak, ta paukštelė gieda taip gražiai!
Klausyt prie upės bėga geležinkelis,
Visi vėluoja širyt garvežiai...)

Lakštingala kai uždainuoja, tyli
Paiki pieštukai, parkeriai, liežuviai...
Giedot taip gali tiktai tas, kas myli,
Tik tas, kieno gyvenimas – kaip šūvis...

Ir man patinka – ten – prie žalio vingio
Spalvotos muzikos klausytis, bet
Sakykit, kam eilėraščiui lakštingala –
Juk turi pats eilėraštis čiulbėt!

Lakštingalos aš nekviečiu prie stalo
Ir nevilioju rojaus gėlėmis, –
Bet nutupia jinai ant plunksnos galo,
Ir tuomet virsta žodžiai eilėmis...

Vėjiniai malūnai

Ten toli, senelio atminty,
Ant kalvų, balti, kaip Saulės sūnūs
Gal toli, o gal labai arti
Ieško vėjo vėjiniai malūnai.

Vėjiniai malūnai ieško vėjo,
O senelis – šienplovys – grėbėjos,
Ir suranda... Tarp žalių žolelių
Jie abudu ieško sau vaikelių.

O sode lakštingala kad gieda!
O šile paparčio skleidžias žiedas...
Tokią naktį nér kada ilsėtis –
Ir suranda mažą mano tėtį.

Ir veidai nušvinta lyg palijus,
Žydi rankos, tartum pinavijos...
Susupa į lapelius žaliuosius –
Niekam niekam jo neatiduosim!..

Mala miltus vėjiniai malūnai,
Mažas tėtis valgo storą blyną
Ir kad auga – ko tiktai nebūna! –
Vis į dangų, kaip žali beržynai.

Vieną iš visų gražiausių dieną
Tošies inkilėly tarp varnėnų
Ir kitų pavasario rakandų
Mano tėtis mano mamą randa.

Vėjiniai malūnai miltus mala...
Ko jie ieško ten, po pievą žalią?
Ei, žiogai! Nutilkit, nebegriežkit! -
Tai manęs manęs manęs jie ieško...

Ir šaukiu balsais visų drugelių,
Boružių ir laumžirgių - žirgelių
Aš esu! Tik raskit, atpažinkit,
Tik paimkit su savim, paimkit!..

Ir tada išgirsta, ir suranda,
Ir padovanoja man Tėvynę...
Geltonam name ant žalio kranto
Tai gražiai gražiai mane augina.

Užu girių vaiko dienos miega,
Ten toli mane kažkas lyg šaukia...
Aš kas rytą paklausyti bėgu -
Kiek nubėgu kelio, tiek užaugu.

Jau skaitau apsakymus Biliūno
Ir verkiu dėl liūdno Brisiaus galo...
O seneliai išskrenda malūnais
Ir kitam krante jau miltus mala...

Pavargau - maliau, maliau - atleiskit -
Atsidūsta vėjinis malūnas...
...Aš užaugsiu ir sparnus išskleisiu
Baltus ir plačius, kokių nebūna...

Saulės zuikutis

Aš pagavau ankstų rytą
Saulės zuikutį mažytį:
Kreivas, juokingas veidelis,
Saulės pripiltos auselės.

- Saulėtas mielas zuikuti,
Ar tau patinka čia būti?
- Tinka patinka tas namas,
Tik noriu grįžt aš pas mamą!

- Saulės mažasis sūneli,
Ar tu namo rasi kelią?
- Rasiu. Ant spindulio raitas
Josiu parjosiu aš greitai!

Atveriu spinduliui langą -
Skrenda zuikutis į dangų...
Šypsosi Saulė, dangaus karalienė -
Meta man saulėtą dieną...

Vasara su Tomu Sojeriu

Ar sapnavau, ar buvo šitaip, sese,
Kad pabudau birželio vieną rytą
Aš mažas toks ir už save gudresnis,
Lyg būčiau Marko Tveno parašytas.

Į lauką, pilną vyturių ir saulės,
Aš išlekiu ne pro duris – pro langą.
Karvutė laiko didelį pasaulį,
Rageliais atsirėmusi į dangų.

Už upės mano vardą aidas šaukia,
Ir bėgu aš tolyn kaip mažas Tomas.
Gal sapnas tai, o gal manęs ten laukia
Vaikystė kaip bekraštis stadionas,

Ten prerijos, indėnų karo šokiai...
Balti laivai, piratai, lobių salos...
Trobelė pagiry, pilna vaiduoklių...
Ir Vasara – be laikrodžių, be galo...

O Vasara!... Auksinis saulės irklas...
Rugių pūga... Pusnynai žalio sniego...
Aukštam danguj kregždūčių mažos žirklės...
Ir šitiek visko daug – tarytum Nieko...

O tu sakai man - išsiskirt vis viena
Reikės - antai jau mezga Voras tinklą,
Ir paskutinę Rugiapjūtės dieną
Sustoji tuščiuose laukuos beginklė...

Pro šalį eina pirmą Voro rytą
Kažkas tylus, nematomas kaip laikas...
Ir bėga Marko Tveno parašytas
Atgal dulkėtais lapais knygon vaikas...

Liepos naktį...

Kai aš sapnuoju – kur esu?
Kas ten, ant kalno, pučia ugnį?
Kas lekia viršum debesų?
Ir kas ten puola į bedugnę?

Kas saugoja rudens ugnele,
Laukuos – lyg seną atviruką?
Kas ten matuoja žingsniais kelią
Ir kas tenai iš kelio suka?

Kas lekia juodbėriais karietoj?
Kas sužeistas prie kelio guli?
Ties kuom palinksta siluetas
Seniai išėjusio bičiulio?..

Štai jis mane už rankų ima
Ir bėgam į Kažinkur greitai...
Kaip senas vaikiškas žaidimas,
Toks mielas pamirštas jo veidas.

Staiga sustojam mėnesienoj,
Vandens malūnas tyliai ūžia...
Tokia naktis – kaip šiltas pienas!
Gal išsimaudykim, drauguži?

Tylėjo jis, bet išgirdau -
Kaip rasos tylūs žodžiai krito:
- Štai upė ta, kur paskendau
Aš vieną gražų liepos rytą...

Štai pieva ta, kurioj maišelis
Visų žaidimų nuostabiausių...
Štai - aplink visą Žemę kelias,
Kuriuo aš niekad nekeliausiu...

Man veidą palietė ranka -
Lyg ką svarbaus sakyt norėjo...
Iš rūko pašaukė kažkas -
Nusišypsojo ir nuėjo...

...Aš stoviu pievoje Rasų -
Rugius anapus upės kerta...
Ir nesuvokiu, kur esu,
Kada staiga akis pramerkiu.

Tai mano sienos, mano butas,
Ant mano stalo baltos gėlės...
Ir taip sunku širdy, lyg būtų
Akmuo nuo pilko kauburėlio...

Akių debesėliai

Balti, tartum Baltijos smėlis,
Skaidrūs, kaip ryto rasa,
Plaukioja sau debesėliai
Tartum danguj - akyse.

Tik jei užgauna širdelę
Žodžiai, pikti tartum šunys -
Du debesėliai, broleliai
Tamsūs, kaip vakaras, būna.

Ir iš tokių debesėlių
Pliūpteli šiltas lietus -
Susigeria tartum į smėlį
Į vaikiškus tavo metus...

Dalykai, kurių niekada nesuprasiu (1)

Suvokti niekaip negaliu
Žemėje aš daug ko:
Kaip gali būt ji apvali?
Už ką jinai mus traukia?

Galbūt esu nenormalus –
Nesugebu suprast aš,
Dėl ko jai reikia sukti mus
Aplinkui savo ašį?

Girdėjau, ir pati jinai
Aplinkui Saulę sukas,
O didelis Mėnulis – tai
Iš paskos, kaip šuniukas.

Ir Saulė velka būrį
Planetų. Kur? Pas ką?
Kažkur vis tiek juk turi
Būt kelio pabaiga.

Omega, Alfa, Iks ir Fiks –
Vardų man pilnos ausys.
O kur yra, tu pasakyk,
Žvaigždelė tolimiausia?

O už tolimiausios - kas toliau? -
Galvoju ir galvoju.
Galvoju tol, kol pagaliau
Visai galvot nustoju...

Begalvis lovoje guliu,
Staiga matau pro miegą,
Kad Žemė štai su Mėnuliu,
Mane pametus, bėga.

Ir aš vejuos, lekiu kieman,
Dairaus - o viskas vietoj.
Tik sukasi galvelė man
Lyg tūkstantis planetų.

Dalykai, kurių niekada nesuprasiu (2)

Tarkim, kad nuo seno

Taip jau surėdyta:

Žemėje gyvena

Šitas, na ir Kitas.

Štai žingsniuoja taikiai

Šitas per pasaulį.

Kitas, prisitaikęs -

Kaukšt jam per makaulę.

Pievu gėlės rytą

Galvelės linguoja:

Taikiai guli Šitas -

Net nebekvėpuoja...

Tai mūsų pasaulis (1)

Vaikeli,

įspyręs katei,

„Atleisk“ neprašei tuomet jos? -

Vienas nebėk per gatvę -

Visko nutinka keliuos...

Sutikęs alkaną šuni,

Nepasiūlei net kaulo jam? -

Nekopk į kalno viršūnę -

Kartais būna: tam ta ra ram...

Boružei sparną nulaužęs,

Nenuvežei jos į ligoninę? -

Nesėsk su draugais prie laužo -

Kibirkštys baisia raudonos...

Vasaros mūšiuose uodą pargriovęs,

Nepakasei ten, po alyvom? -

Nešok per putojantį griovį -

Kartais ištraukia negyvus...

Viskas pasauly susiję,

Kartais nepastebim mes -

Driekias nematomos gijos
Nuo blogo į dar blogesni.

Tik, jeigu sutikęs žmogų,
Užgausi žodžiu ar smūgiu -
Nenutiks tuomet nieko blogo -
Dėkui. Man baisiai smagu...

Tai mūsų pasaulis (2)

Tu pažiūrėk tik, vaikeli, -
Musė per Lietuvą skrenda.
Tupi Varlė prie upelio,
Capteli Musę už sprando.

- Tai ir skani museliena!
Laižos iškišus liežuvį.
Gandras ją - kapt! - labai dieną...
Juokiasi upėje žuvys.

Afrikoj, kur teka Nilas,
Nieks nesisveikina - labas.
Gandra tą - ham! - krokodilas,
O krokodilą - arabas.

Vieną arabą tuoj antras -
Pykšt! - Tas aukštiekninkas guli.
Musė réplioja per sprandą -
Gal lietuvaitės bičiulė?..

Maža kelionė per didelį pavasarį

Balos, šiltos balos po lietaus –
Lopinėliai mėlyno dangaus,
Baloje paskęsta basos kojos –
Mama, pažiūrėk, – dangum žingsniuoju!

Balose – toks didelis pasaulis,
Mėlynuoja, kaip žibuoklių jūra, –
Aš einu per debesį, per saulę,
Įsimetęs kojas į kepurę.

Balomis kaip dangumi aš traukiu
Ten, kur niekur, į pasaulio galą,
Nežinau, – gal rasiu Nežinau ką,
Nuostabų, kaip Robinzono salos...

Pasakos sugrįžimas

Gal regiu iš tolo, gal tiktai sapnuoju...
Kaip sugirgžda vartai Pasakos senos.
Žvengia baltas žirgas, ir skalikai loja
Ten, už horizonto, už baltos dienos.

Skrenda per pasaulį paukštė gintarinė,
Lydi ją plaštakių žydintis būrys.
Ieško trys kareiviai sužeistos Tėvynės,
Ir Sigutė rauda girių vidury.

O per juodą girią šliaužia Devyngalvis,
Vėjiniai malūnai nebedrįsta malt.
Rytui auštant, mirė geležinis kalvis,
Kurs mokėjo kardą – kaip žaibai – nukalt.

Jeigu tu atjosi, trečias broli Jonai, –
Aš pririšiu tavo žirgą prie tvoros.
Tau įpilsiu vyno, nuo aušros raudono,
Tau paduosiu kardą kritusių karuos.

Ar girdi, broleli, kaip ten verkia vaikas?
Kaip ten skaudžiai plaka laikrodžio širdis?
Kaip po žemėm tyli... Kelkis, Jonai, laikas! –
Lietuvon atversim Pasakos duris.

Reik nukirsti galvas ugnines devynias
Ir Sigutę mažą reikia išvaduoti.
Pasodinti beržą tiems, kas už Tėvynę...
Gintarinė paukštė tai gražiai giedos...

Kas tas toks yra?

Mielas broli, pasakyki:
Kas yra tas bolševikas?
Kas kada jį pasodino
Lietuvoj Tėvynėj?

Brolis kraipo rudą ūsą,
Rauko kaktą, atsidūsta,
Šimtą spynų pakabina -
Viską užrakina:

Stalčius, langus ir kepurę,
Ir varnėnų linksmą būrį,
Vėjus keturis ir tylą -
Tik tada prabyla:

- Tai yra toksai gyvūnas -
Vaikšto ant dviejų galūnių,
Gali sirgt gripu ir sloga -
Panašus į žmogų.

Betgi skiriamas nuo žmogaus
Taip, kaip žemė nuo dangaus,
Ir, nors turi dvi akis,
Vieną spalvą skiria jis.

Tartum bulius užsispyręs
Vieną tik raudoną skiria.
Geltona, žalia ir kitos
Prie sienelės pastatytos...

Dvi rankas, ausis dvi turi,
Kojas, galvą ir kepurę,
Turi žvaigždę geležinę,
Tik neturi jis Tėvynės.

Rankos – ploti ir balsuoti.
Kojos – spardyt ir žygiuoti –
Kairę! Kairę! – o burna –
Garsiai rékt: ura!

Per pasaulį jis réplioja –
Ten Tėvynė, kur sustoja.
Ten pro vamzdį automato
Žiūri. Viską mato.

Vamzdin upelius uždaro,
Žuveles laukan išvaro,
Šiaurėn ištremia varnėną
Kovo trečią dieną.

Daužo inkilėlių – butą,
Karia ant šakos lakštutę,
Pjauna pievoje nekaltą
Avinėlių baltą.

Godžiai geria šiltą kraują
Ir Pasaulį stato naują...
Kai Pasaulis tas nugriūva –
Stovi jis ant šiukšlių krūvos.

Ryja duoną, maukia vyną,
Pats tik nieko neaugina,
Kai nelieka nieko tau, –
Tai rėplioja jis toliau.

O tas kas toks?

Pasakyk, broleli, man,
Kas yra tas Leninas?
Ar tatau žmogus, ar velnias –
Kuom jis nusipelnęs?

Daug aš apie jį girdėjau,
Foto laikrašty regėjau:
Jo su snapeliu kepurė –
Ir senelis tokią turi.

Plikė, ūsai ir barzdelė –
Lyg iš fermos koks žmogelis,
Susitikęs vagiant šieną,
Pasakytum: labai dieną!

Knygoje mačiau paminklą –
Stovi draugiškas, be ginklo,
Išmesta aukštyn ranka, –
Ką jis rodo, broli, ką?

Brolis rudą ūsą suka,
Pasistato buteliuką:
– Buvo tai toks piktas dėdė –
Daug tokių už grotų sėdi.

- Tai už ką gi jį uždare -
Samagoną gal jis varė?
Peterburge lupti gavęs,
Į Razlivą nukeliavęs,
Pasistatęs aparatą,
Girdė proletariatą?

Brolis raito ūso galą,
Kumščiu trinkteli į stalą:
- Yr tai kelias bolševiko!
Netrukdyki, paklausyki,
Taigi, vieną sykį:

Drebėjo žemė... Geso saulė...
Krauju ištvino skliautas mėlynas.
Tą dieną iš Ano Pasaulio
Į Šį atėjo draugas Leninas.

O vos atėjo - susiraukęs
Taip baisiai ir piktai suriko,
Kad žmonės nusigandę traukės:
Jam Šis Pasaulis nepatiko!..

Sulaukęs vienerių metelių
Jau iš namų pasprukti bandė,

Surado žmonės prie upelio –
Jis kūrė buožgalvį per sprandą.

Trejų – jis nekentė engėjų,
Išvydęs katę velkant pele,
Jis puolė ją ir nugalėjęs
Viešai pasmaugė šalia kelio.

Sulaukęs ketverių metukų
Laukais prieš vėją vienas ėjo.
Ir nepatiko jam berniukai,
Kur šautuvėlių neturėjo.

Septynerių – toli jis matė,
Patiko jam galūnė „-izmas“.
Sulaukęs dešimties, jau statė
Iš kaladėlių komunizmą.

Penkiolikos... Beveik dar vaikas,
Vos po pirmų slaptų poliucijų,
Sapnavo jis jau ne mergaites –
Sapnavo Spalio revoliuciją.

Tėvelis jam vanojo šonus –
Mama ramindama jį glostė...

Bet Čingis-chano palikuonis
Vis tiek svajojo apie Sostą.

Aplink besparniai žemės žmonės
Vaikus augino... Arė lauką...
O jam nuo didelių svajonių
Sparnai – kaip vėliavos – išaugo.

Jis suplasnojo ir pakilo,
Ir visą apžvelgė Imperiją:
Kalnų takais bėgiojo Džiugašvilis,
Ir kaladėlėm žaidė mažas Berija.

Palaiminęs vaikus Kaukazo,
Dar apmetė Uralo plotus:
– Kokia plati motulė Azija!
Kiek daug reikės vielos spygliuotos!

Už Jenisiejaus sniegas krito,
Žuvėdros klykė prie Baikalo...
Bet nesiklausė jis. Nuskrido
Apžvelgt Europos Vaišių stalą.

Berlyne susisukęs lizdą,
Jis popierius rūšiavo stropiai...

Ir štai – ant Šmėklos Komunizmo
Parjojo sykį iš Europos.

O kai parjojo, užgiedojo:
– Pirmyn, vergai nužemintieji!..
Ilgai jam Pistoletai plojo,
O Šautuvai iš paskos ėjo.

Kaip kurmis paslaptinai rausės
Jis po valstybės pamatais,
O Šmėklą antrankiais sukaustė
Ir girdė kraujumi tiktai.

Iš po grindų iššoko tiesiai
Jis Rūmuos, taikiny „Auroros“,
Ir Laisvę, kaip mergaitę šviesią,
Ant vamzdžio šautuvo pakorė.

Pažvelgęs paskutinį sykį
Į Laisvės gėstančias akis –
Pasaulį naują pastatysim
Be pamatų! – suriko jis.

O seną, tartum seną paltą,
Mes išardysim! – nusispjovė...

Kas nemirė, kūju prikaltas,
Tą greitai pjautuvas papjovė.

Žvaigždė nukrito ant kepurės...
O gatvėj kraują lakė šunys...
- Aš rojų žemėje sukūriau
Ant Nepasiekiamos Viršūnės!

Aplink besparniai žemės žmonės
Vaikus augino... Arė lauką...
Jis tarė: kilkit, milijonai!
Viršūnėj laukia!

Palikę žemę, gimtą lizdą,
Jie kilo. Šunys kėlė puotą...

- - - - -

Viršūnėj Šmėkla Komunizmo,
Sukaustyta viela spygliuota...

...Čia staiga kalba nutrūksta,
Brolio rankoj pypkė rūksta,
Slysta akys nuo staliuko -
Tuščias buteliukas!

Taurēj mirksta ūsas rudas...
- Broli! Tēskim kalbā tā...
Bet brolelis užusnūdo,
Ir jo pasaka baigta.

Eilėraštis su jonvabaliu

Pasakykit, pievų gėlės,
Kaip gyvena vabalėlis,
Tas mažulis mažulytis,
Kur žolėj vos vos matyti?

Įsižiebęs žiburėlį,
Ko jis ieško naktį vėlią?
Kokį pametė rakandą?
Ar bičiulio neberanda?

Gal jis ieško, gal jis turi
Giminių anapus jūrų?..
Darbštūs buvo jo seneliai? -
Sibire gal jų kauleliai?

Teka saulė iš rytų -
Daug lietuvių išvežtu:
Gyvulėlių, vabalėlių -
Kur jų šiandien baltos vėlės?..

Naktį, per rasas, be batų... -
Ką jis gero žemėj mato?
Ar jis skaito, ar jis rašo,
Ar jis myli šitą kraštą?

Ar supranta jis, ar žino,
Kad yra čia jo Tėvynė?
Ar, žiūrėdamas į dangų,
Gieda jis „Lietuva brangi...“

Ar jis Jono naktį šventą
Eitų ginti parlamento?
Ar už nepriklausomybę
Atiduotų jis gyvybę?

Jūs paklauskite, pievų gėlės, –
Tai su kuom tu, vabalėli?
Sakė dėdės išmintingi –
Turim būt visi vieningi.

Ir žmogeliai, ir žvėreliai,
Ir paukšteliai, ir drugeliai...
Vabalėlis pats mažiausias
Gal užvis reikalingiausias!

Piktas priešas įsikibęs
Tempia Laisvę ir Teisybę...
Susikaupę, atsidusę
Tempkim mes į savo pusę.

Anei valgę, anei gėrę,
Vienas kito įsitvėrę...
Tik paties mažiausio stinga -
Būtume laimingi.

Tai sustotume grandinėn,
Apkabintume Tėvynę -
Spruktų priešas nusigandęs,
Kaulą įsikandęs...

Kreivas eilėraštis

Parašysiu Eilėrašį kreivą
Ketvirtadienio naktį, kai lis,
Tartum grįžęs iš fronto kareivis
Eis pavargęs per Lietuvą jis.

Ak! Ne jam ten lakštingalos gieda,
Ir ne jam skamba ten pianinas,
Ir prie stalo nelieka jam vietos,
Kai frakuotus svečius susodina.

Kai svečiai – o plačiai! – uždainuoja
Apie tai, kad jie gimę lietuviais,
Eilėraštis baikščiai sustoja,
Tartum laukdamas – nugaron – šūvio.

Jie – į kovą! Pirmyn! – traukia garsiai
Ir mosuoja kardais popieriniais...
Eilėraštis liūdnas prie vartų,
Tartum būtų netekęs Tėvynės.

Kai svečiai, nuo dainų pasigėrę,
Kviečia brolius žirgelį balnoti,
Iš pakampių šešėliai, kaip žvėrys,
Renkas, sukas aplinkui pajuodę...

O prie stalo – garsiau: už Tėvynę
Eik šalin! Negailėsime nieko!..
Tas pirmasis, o tas – paskutinis...
Ir Eilėraštis vienas palieka.

Ir nueina jisai žemės plotais,
Kur Tylos gelmėje – žiburys...
Žiūri naktį našlaitė kuprota
Ten į tamsą... Ten neišvarys...

Vasaros kelias

Kurgi tu keliauji, Vasara, kas naujo?
- Aš nuo Lenkų krašto Lietuvon keliauju.
Kai ėjau per sieną, skaisčiai saulė švietė,
Tik nei viens nematė aklas pasienietis.

Gieda man paukštelis, debesy nutūpęs,
Lenkiasi žilvičiai prie Šventosios upės.
Užu melsvo upės, žalio kelio vingio
Žuvys ir žuvelių sūnūs pasitinka.

Šeduojoj prie pilko kelio palinkėjo
Vėjinis malūnas šilto gero vėjo.
Tai ir palinkėjo Švenčionėliuose gražiai
Laimės ir sveikatos prūsų garvežiai.

Ežerais irkluoju, vieškeliais keliauju,
Tai plačiai darbuojuos, neatostogauju, -
Ant geltono smėlio, ant raudono molio
Auginu dienas, rugius, vaikus ir žolę.

Po žvaigždėm tyliosiom, aukštame kalnely,
Naktį švento Jono kūrenu ugnelę,
Petro raktais Ryto aušrą atrakinus
Vėl tolyn keliauju per žalius žolynus.

Virsta pradalgėj žolė į gelsvą šieną,
O rugiai kalnely juoda duona virsta...
Sako, kad gimiau Birželio pirmą dieną,
Sako, kad Rugsjūčio paskutinę mirsiu...

Taip balti beržai prie vieškelio sapnuoja,
Kad mane jau veža su Rugsėjo lapais,
Kad sniegu pirmuoju Lapkritis užkloja,
Boružė, seselė, klaupiasi prie kapo...

Netikėk! Pareisiu aš į tavo kiemą,
Kai išneš Balandis paskutinį sniegą...
Aš tiktai miegosiu per balčiausią žiemą,
Kaip meškiukai tavo pasakose miega...

Žiogo sapnas

Tada verandoje sėdėjom –
Ant stalo dvi sidabro taurės...
Ir vyną gėrėme su Vėju
Iš klevo lapų ir lietaus.

... Pakilo Vėjas nuo staliuko –
Aš pakilau su juo kartu –
Tolyn į vakarus pasukom
Pro Žalvarnių pilies vartus.

Ten debesų laukai žydėjo,
Ten žvengė palaidi žirgai,
Saulėlydžiu miškai kvepėjo,
Ir klaupėsi žili vargai.

Visų, kas saulei gulant mirė,
Visų, kas auštant rytui gimė...
Ir ošė Vėjas, tartum girios,
Virš debesų baltų arimų.

Jie klaupės, atleidimo prašė
Po žaibo žydinčia šaka...
Dangaus spalva numiręs rašė –
Aš nežinau, už ką...

Ten - tolumoj - varpai skambėjo,
Ir aidas plaukė kaip vanduo...
O Žemėj Vasara žydėjo,
Pamiršus, kad ateis Ruduo...

Ir buvo ten dangus po kojom
Toks, kokio niekadės nebūna...
Išeidami tik susapnuoja
Gal dangų toki Žemės sūnūs...

Senelis

Žiūri ilgai pro langą...

Vakar - lietus, ryt - sniegas...

Niekas jo neaplanko,

Ir jis nebelaukia nieko.

Ne toks, kaip pasakų knygoj,

Atvirukuose naujametinius...

Seną gyvybę pasidalinusios

Visos pasaulio ligos.

Kaip gelia, kaip gelia kojas...

Kaip dūsta krūtinė, nors oro tiek daug!..

Kaip svaigsta galva, lyg išjojus -

Kadaise - į didelį lauką...

Ant stalo nuliūdę indai...

Lovelė kampe susigūžus...

Seniai nesipraususias grindys...

Senas, pavargęs drabužis...

Ką jis sapnuoja, ką jis sapnuoja,

Kai lapkričio vėjas už lango švilpia?..

Ką jis nubudęs galvoja,

Kai smaugia naktis tartum kilpa?..

Jis žino, kad nieks neateis, -
Matė, kaip saulė į vakarą leidos...
Jis laukia mirties lyg mergaitės kadaise,
Kurios neprisimena veido...

Norėčiau

Norėčiau turėti, vaikeliai,
Margą, spalvotą maišelį.
Ten aš surinkčiau visus
Seniai išsapnuotus sapnus.

Kurgi, o kurgi jūs dingot,
Mano sapnai stebuklingi?..
Ak, tai liūdėčiau, tai verkčiau,
Jeigu paspruktų Amerikon...

Ieškau tarp slyvų ir tujų –
Niekur surast negaliu jų...
Gal jie sušoko į puodą?
O gal palindo po šluota?

Gal jie dulkėtoj palėpėj
Laukia manęs pasislėpę?
Tyli tarytum šešėliai,
Liūdi kaip vystančios gėlės.

Laukia ir dairoso į kelią, –
Bet neturiu aš maišelio...
Per žalią, per baltą sniegą
Laikas kaip vieškeliai bėga...

Jeigu sapnai stebuklingi –
Paprastas maišas netinka!
Sapnui baltam tartum gulbės
Liūdna į maišą nuo bulvių.

Reikia, kad maišas tas būtų
Iš ryto rūko pasiūtas.
Dar – iš dangaus mėlynumo,
Gimtojo trobesio dūmo.

Iš juodo grumsto – dugnelis.
Iš kregždės skrydžio – raištelis.
Lopas iš juodbėrio žirgo
Ir – truputėlis – iš cirko.

Štai jeigu tokį turėčiau,
Aš juos surasti galėčiau –
Patys atlėktų, sulįstų
Gražūs, greiti kaip Vaikystė.

Ir, ant pečių užsimetęs
Maišą kaip dvidešimt metų,
Eičiau per pievas, laukus
Pas rugiaveidžius vaikus.

Ir, atsirišęs maišelį,
Tuoju kiekvienam po sapnelį:
Tiems, kas vidurnaktį verkia,
Tiems, kurie serga.

Aš išdalinčiau gražiausius,
Skraidančius ir juokingiausius.
Ženkit pirmyn, broliai Grimai!
Sprukit šalin, broliai Gripai!

Šypsos vaikelis užsnūdęs –
Mano sapnai gero būdo.
Ašarą kaip akmenuką
Išneša šimtas nykštukų.

Žengia nykštukai į žygį, –
Tartum rugius kerta Ligą.
Tįso ji pasiligojus –
Leiskis, vaikeli, į kojas...

... Ieškau ant vieškelio kelio
To stebuklingo maišelio.
Jeigu žinai, kas galėtų pasiūti,
Užeik: Lietuva. Pirmas butas.

Dainelė drugelių chorui

Upė tai ar kelias?
Ar žiedai, ar sniegas...
Mėlynom akelėm
Vasara atbėga.

Pievoj ievos skraido,
Vaikas vaikos slieką,
Kaip knygelėj raidės
Akmenėliai miega.

Strykteli vėjelis -
Baltas žiedas krenta -
Pažiūrėk, drugelis,
Tartum žiedas skrenda.

Klausinėja: kas tai? -
Atplasnojęs vaikas...
Nežinai ir pats tu -
Žiedlapis ar snaigė...

Žiedlapi drugeli,
Pasakyk man, sveikas,
Ar žinai tu kelią,
Ar namų tau reikia?

Nežinai tu kelio -
Šaipos Upės Vingis...
Pasvarstyk, drugeli,
Kam tu reikalingas?

Nei tu deputatas,
Nei tu kareivėlis,
Anei vargo matęs
Žemės artojėlis,

Anei kūno svorio,
Nei - visuomeninio,
Ir sparnai iš voro
Tinklo aksominio.

Kurgi tavo ginklas?
Kur dragūnų pulkas?
Kaip Tėvynę gintum,
Jeigu priešas pultų?

Kaip tu užsimojęs
Priešui galvą kirstum?..
...Tyli ir plasnoja,
Ir Tyla pavirsta...

Dainelė nuvytusioms gėlėms

Nuvytusios gėlės – aš jų brolelis,
Žiūriu aš į jus, negalvodamas nieko.
Gyvenimas mano – kaip tirpstantis sniegas...
Du buvo protingi, o trečias – kvailelis...

Kiekvienas suranda kely savo dalią;
Rugpjūtį – Rugsėjis, o Kovą – Balandis...
Stebėjosi upė, išbėgus į krantą –
Du eina į priekį, o trečias – atgal.

Du ėjo nuėjo, kalnuos pasiklydo,
Ir jų neberado Pavasario rytas,
O trečias, o kvailas, namo parkeliavo,
Prie slenksčio suklupęs, jis šitaip dainavo:

– Neverksiu aš jūsų, nuvytusios gėlės, –
Girdėjau aš – plakė širdis taip krūtinėj, –
Kad gėlės numiršta, bet žydinčios sielos
Pakyla aukštyn su strazdais rudeniniais.

Tai šitaip danguj mėlynajam plasnoja,
Ir aš nežinau, gal vadinasi tai rojum...
Po daugelio metų sugrįžta jos vėlei
Ir žemėj pražysta veidais kūdikėlių...

Parējē medžiai

Medžiai, iš girios išējē,
Drožia stačiai per laukus.
- Ak, ir ilgai ten stovējom,
Traukiam dabar pas vaikus!

Nešas baltasis Berželis
Paukščių dainuojantį būrį.
Eglė - spygliuotą maišelį -
Šitokio niekas neturi!

Ažuolas - girių didžiūnas -
Šimtą šakų tartum rankų:
- Lipkit, vaikai, žemės sūnūs,
Pasispoksoti į dangų!

Karias vaikai ant šakų ankstų rytą,
Žiūri į dangų bekraštį...
Ažuolas pilnas vaikelių tarytum
Dievo ženklų Šventas raštas...

Užrašas ant vabalėlio N. kapo

Man kitados Balandis dovanojo
Tą platų lauką, pievų takelius.
Lazdyno žydinčia šaka pamojo –
Tai tavo žemė. Eik į saulės pusę.

Ir ašėjau per šitą žalią lauką,
Žydėjo mėlynai – toli – vanduo.
Kažką nuo kalno Vasara man šaukė...
Kažką pakalnėj ošė man ruduo...

Visais žolių takeliais ir keliais
Ėjau aš, nežinodamas, kur eit.
Tikėjau: kada nors vis tiek nueisiu,
Tik netikėjau aš, kad šitaip greit...

Kvailas Kirvelis

Parbėga iš miško Kirvelis,
Verkia, Vartus apkabinęs...
Lenkias prie Vartų Takelis:
- Ko gi tu toks nusiminęs?

- Nenoriu kapoti Lazdyno!
Nenoriu aš Drebulės kirsti!
Skauda galva geležinė,
Kai medis beginklis nuvirsta...

O mano broliai negirdi,
Broliai - pikti Geležiūnai -
Šįryt Berželį nukirto -
Eglės ir Žilvino sūnų.

Žemėje šitiek kelių!
Danguj - žvaigždžių milijonai!..
Kam aš gimiau kirveliu,
Jūs pasakykit man, ponai?

Kad aš seselę turėčiau,
Slibino nuotaką ant Stiklo kalno -
Galvas nukirst tai galėčiau
Slibinui Devyniagalviui.

Kur ta seselė, tas kalnas, parodyk...
Ragana bėga per sniegą,
Slibinas, raganos brolis,
Pasakų knygoje miega...

Liežuvio žodis žodžiams

Tribūnoj pakrypęs žmogelis...
Ar šiandien, ar vakar tai buvo? -
Atsiveria lūpų varteliai,
Išbėga laukan Liežuvis.

— Ak, nusibodo plepėti niekus -
Iš nieko negimsta juk niekas!..
Bėgsiu verčiau pas vaikus,
O žodžiai burnoj tepalieka.

Lai sau jie barška kaip tuščios skardinės,
Triukšmauja kaip aukštos tribūnos...
Tempia atgal, apkabinęs
Žodžių klastingasai liūnas...

Žodžiai, sugrįžkit į burnas,
Nebūkite pilka minia!..
Kriskit, kaip krenta į urnas
Taip arba Ne.

Kiek jūsų žemėj yra pribarstyta -
Kas jus prisimena, kas?..
O gulėt kadaise jūs plytom
Į lietuviškas pirmas knygas.

Atėjot, kaip Laisvė ateina
Į Vinco Kudirkos raštus.
Susėdote į liaudies dainą
Kaip į senelio ratus.

Auginot Tėvynę kaip duoną,
O kirto jus tartum rugius.
Kankintus, išduotus, parduotus
Jus glaudė tėvai kaip vaikus.

Nelaisvėj, tremty užsigrūdinę,
Žodžiai, nelėkit pavėjui,
Skambėkit, kaip varpas gelmėj –
Jau saulelė atkopardama budina...

Mažos stotelės

Dvi stotelės mažos
Palei geležinkelį
Baltus laiškus rašo
Ir sveikatos linki.

Ir laimingo kelio,
Traukinukų daug –
Mažosios stotelės
Baisiai geros draugės.

Bet viena nuliūdus
Štai į kelią dairo:
– Ak, kaip gera būtų,
Jei turėčiau vairą.

Tai ir nuvairuočiau
Pas draugužę mielą,
Tai ir išbučiuočiau,
Ir atverčiau sielą.

Tarp žalių žolynų
Man vienai taip ilgu...
Prašo keleivinio
Traukinėlio pilko:

- Tu atvežki draugę
Širyt pas mane -
Taip seniai jos laukiu, -
Tematau sapne.

Traukinukas šūkteli:

- Kitą kitą vakarą!
Palūkėk, pabūki -
Aš skubu Pavasarin.

- Aš skubu į Rudenį! -
Kitas atsiliepia...
Ir stotelės liūdnos
Šalia kelio lieka...

Susitinka jūroj
Upės nekaimynės,
Vandenyne - burės,
O maišely - kmynai.

Kryžkelėj sutinka
Kelias kitą kelią...
Tik nesusitinka
Niekad dvi stotelės...

Bobutė iš Paryžiaus (1)

Gyveno kadaise Paryžių bobutė –
Ji mėgo žiūrėti pro rakto skylutę.
Žiūrėdavo, dešinę akį primerkus,
Ką veikia prancūzai; kiek juokias? kiek verkia?

Žiūrėdavo šitaip kas vakarą ilgus
Spalvotus prancūziškus nuotykių filmus:
Prieš veidrodį stovi markizas išbalęs –
Jinai su Kitu šoko užvakar baliuj!..

Prie smilkinio glaudžia jisai pistoletą –
Atodūsis... Dieve... sudievu, Žaneta...
Markizė pravirksta: sudie, de Fiunesai,
Vaidenkis nakčia man, aš lauksiu, ilgėsiuos...

Gaiduką paspaudžia – ir šūvis! – pro šalį...
Ak, niekaip markizas numirti negali...
Markizė į plaukus įsipina gėlę...
Prie durų atbėga kornetas Mišelis –

Tėveli! Mamyte! Žiūrėkit, koks šuolis!
Man sakė, kad būsiu rytoj komjaunuolis...
Špagą tiktai – šmakšt! – pro rakto skylutę –
Kairiosios akies nebeturi bobutė...

Bobutė iš Paryžiaus (2)

Gyveno kadaise Paryžių bobutė –
Prie Eifelio bokšto turėjo ji butą.
Ji visko pasauly klausytis norėjo,
Bet viena kairiaja ausim tegirdėjo.

Nebuvo be galo dėl to nusiminus –
Ir viena girdėti, ką šnekas kaimynai!
Prie durų priglaidusi išskęstą ausį,
Žinių vakarinių kas vakarą klausės...

...Giliai iš širdies atsidūsta markizas:
– Mišeli, ir vėl Persų įlankoj krizė!
Markizė teiraujas: kas naujo Taivany?
Mišel, ar tikrai jau laisva Lithuania?

Stojas Mišelis, pelių karalaitis:
– Tėveliai, aš myliu karštai lietuvaite!..
– Že tem! ak! – suklinka markizė žavi.
Markizas tik mosteli: e, se la vi...

– Sudievu, tėveliai... Ir pasuka raktą,
O durys kad pokštels bobutei į kaktą!..
Bobutė nuo laiptų giliai nusirito –
Nė viena ausim nebegirdi iš ryto...

Bobutė iš Paryžiaus (3)

Gyveno kadaise Paryžiuj bobutė
Ir džiaugės labai, kad gyva dar, kad kruta,
Ir nors teturėjo tik dešinę koją -
Porelę prancūzų visur ji sekiojo.

Bulonės miške ir laukuos Eliziejaus...
Porelė - Maskvon, ir jinai - Mauzoliejūj...
Prancūzų porelę jei vieną paliktum -
Baisu pagalvot, kas pasauly nutiktų:

Ar gatvėj paklystų, ar langą išdaužtų,
Ar imtų bučiuotis, Pavasariui auštant...
Ir jeigu pasaulis dėl to nesugriūtų -
Vis viena baisu tam pasaulyje būtų.

Štai parkan Mišelis vadina Birutę -
Iš paskos klibinkšt paklibinkšt ir bobutė.
Mišelis arčiau mylimosios pasvyra,
- Policija! - šaukia bobutė - į skyrių!

Birutė parausta, nubėga į kairę,
Mišelis - išbalęs - į dešinę pusę,
Bobutė sutrikusi gatvėje dairo -
Ir ją pabučiuoja šaunus Autobusas.

Bobutė tik skėsteli: ak, pasiduodu!..
...Štai guli taip tyliai, kaip pelės po šluota,
Galvūgaly šlama prancūzas berželis -
Jį laistė Birutė, sodino Mišelis...

Trisdešimt šešios eilutės

Skrenda per miestą Knyga,
Parkerį pasibalnojus.

Tupi ant stogo Špyga:

- Labas! Kur tamsta plasnoji?

Ten aš plasnoju, ir Šen,

Gal į Pietus, gal į Rytus...

Ak! Nežinau, kaip gyvent -

Niekas nenori skaityti...

Stebisi krisdamas Lašas:

- Kaltas gal rūškanas oras?

- Ne! Mane tokią parašė

Vienas rašytojas storas.

- Kas skaito rašo - kūrėjai -

Duonos neprašo, girdėjau:

Mažos burnelės, didelės akys -

Skraido virš stalo tarytum plaštakės!

- Kad jie sėdėdami rašo,

Pūkščia nelyg garvežiai.

Žodį parašo, duonelės paprašo -

Tai ir gyvena gražiai.

Tarška ant stalo Šakutės,
Plepa Keptuvė įraudus...
Tai ir nemato, kas liūdi,
Tai ir negirdi, kas rauda...

Trečiojo aukšto Balkonas
Šaipos lyg batas suplyšęs:
– Ką jūs čia plepate, ponai, –
Dumkit verčiau į Paryžių.

Pilnas Paryžius prancūzų,
O kur prancūzai – ten balius.
Pats aš ten Užvakar būsiu –
Laukit prie Pirmojo stalo...

... Skrenda padangėm Knygelė...
Stovi laukuos vaikas basas,
Žiūri į žemę, į kelią,
Skaito: žolė kėlė rasą...

Žvaigždelė mano...

Aš šiandakt pamirštas visų
Laivų ir okeanų –
Tačiau yra tenai, virš debesų,
Žvaigždelė mano...

Kada užmigti negali,
Kai užverti pageltusį romaną, –
Pro langą žiūri iš toli toli
Žvaigždelė mano...

Kai vienas paliktas kely,
Visi visi praėjo karavanai, –
Nebetoli, visai nebetoli
Žvaigždelė mano...

Ir jei pavirsiu berželiu ar uosiu,
Ar miško samana, –
Vis tiek, vis tiek aš ją sapnuosiu,
Žvaigždelę mano...

Laiškai

Laukiami tartum vaikai,
Nelaukiami tartum liga
Skrenda per žemę laiškai –
Baltoji pūga.

Gražūs kaip žydinčios kalvos,
Sunkūs kaip akmenys kartais,
Būna – tušti tartum galvos
Tų, kur vien kamuolį spardo.

Jaukūs lyg vasaros gėlės,
Vėsūs kaip atviras langas,
Skaudžiai sužeidžia it strėlės,
Glosto lyg motinos rankos...

... Niekas laiškų man nerašo –
Pats širyt sau parašysiu,
Ir vakare vienas aš
Ilgai prie ugnelės skaitysiu...

– Kaip gyveni ir kas naujo?
Ar tau neliūdna, kai vienas?
Lauk. Aš rytoj atkeliauju...
Laukiu. Taisau vakarienę...

Pasuku laikrodį priekin,
Išnešu murziną sniegą,
Pašeriu tartum šunelį
Židinio šiltą ugneleį...

Tartum paklydėlis girioj,
Tartum - apsvaigęs - kalnuos...
Ko gi aš laukiu?.. Nusvyra
Galva, ir užmiega ugnis pelenuos.

Šaiposi raidės, plasnoja
Juodas plaštakių būrys...
Tik naktį staiga susapnuoju:
Beldžias kažkas į duris...

Pelenė

Žali mėnesienos drabužiai,
Rasų sidabriniai bateliai...
Gerosios laumės atūžia -
Pelenę iš patalo kelia:

- Vidurnaktis greitai, pabuski, dukrele, -
Skubėkim į puotą, į tolimą kelią,
Jau žvengia žirgai, jau kieme karieta,
Birželio naktis - tartum mintys - greita.

Ir lekia žirgai mėnesienos keliu,
Rasų pribarstyta ant lauko gėlių.
O mėnuo kad kyla, o rasos kad krinta! -
Perlais visa karieta padabinta...

Sustoja žirgai prie aukštų rūmų vartų -
Viskas čia lygiai taip, kaip Kitą Kartą...
Verčiasi puslapiai knygos seni -
Išbėga tarnaičiai kieman septyni.

Puota lyg vandenys mariose gaudžia,
Lenkiasi princas gražuolis... Girdi?
Kas gi ten plaka taip skaudžiai -
Laikrodis?.. O gal širdis?

Išbėga Pelenė, išbėga...

Ak, kur šitaip buvo? Kokioj gi šaly?..

...Tėvelis su Buteliu miega,

Motulė - Raganiaus pily...

Žirgų nei kariatos... Tik rytmečio žaros,

Tik baldosi vėjas aplinkui duris...

Ir liūdna, taip liūdna, lyg būtų išvarę

Žibučių žiemos vidury...

Aklas berniukas

Nupirk man spalvotą pieštukų –
Aš piešiu spalvotus namus,
Spalvotą seselę, spalvotą broliuką,
Septynis spalvotus kiemus,

Iš kiemo kiekvieno – po kelią
Tolyn, per spalvotas lankas...
Nupiešiu, ką šnekas drugeliai
Po žydinčia vyšnios šaka.

Nupiešiu sau ežerą ramų,
Žalią girią ir lauko arimą...
Vieškeliu grįžtančią mamą
Ir – prie vieškelio – beržo ošimą.

Spalvotą čiulbėjimą paukščių,
Žydėjimą lauko gėlių,
Takelį per kalnus aukščiausius
Ir – einančius tuo takeliu.

Nupiešiu aš tolimą jūrą,
Skrydį žuvėdros nupiešiu,
Ir jūroj paklydusią burę,
Kur lobių salos tebeieško...

Spalvotai nupiešiu aš juodą
Pasaulį ir šimtą kelių...
Aš viską nupiešiu spalvotai,
Ko pamatyt negaliu...

Mano seno senelio vakaras

Aš šitiek ilgai gyvenau, kiek nereikia,
Ir jau pamiršau, ką gyvenime veikia:
Kaip klausosi paukščių... Kaip žirgus balnoja,
Kaip bėga per lauką... Į kelią išjoja...

Ak, kur mano paukščiai, žirgeliai manieji? –
Aš Ryto paklausiau, o Rytas tylėjo...
Palikęs namus, savo darbus kuprotus,
Ėjau, kur Pavasario lietūs spalvoti.

Ėjau... Nežinojau aš, ko man ten reikia,
Bet krinta Lietus, ir sakau aš jam: sveikas!.. –
Tik jis – išdidus – neatsako man nieko,
Ir Vieškelis vienas į rytus nubėga.

Ir pasilieku aš be vieškelio kelio,
Manęs nebeieško nė vienas takelis,
Ir stoviu – kaip elgeta – ištiestu delnu,
O Metai prabėga pro šalį kaip elniai.

Ak, elniai sparnuoti, nelėkite šuoliais!
Sakykit, kur visa, kas buvo, prapuolė?..
Tik elniai už girių jau pievoj ne mano,
Ir kitas piemuo juos – kaip debesis – gano...

Jeį turėčiau

Jeį aš turėčiau pinigą, –
Dainelių pirkčiau knygą.
Apsigyvenčiau knygoj aš
Kaip vandenynė lašas.

O jeigu du turėčiau –
Lakštingalos norėčiau,
Kad išgiedotų man tenai
Pavasariį jinai.

Jeį pinigus turėčiau tris, –
Tai nusipirkčiau ir duris,
Pro jas aš į Pavasariį
Išeičiau Spalio vakarą.

Jeį keturis turėčiau, –
Užtektų net ir skėčiui,
Ir eičiau, lyjant lietui,
Tolyn, tolyn į Lietuvą.

Kur eičiau – nenuėičiau,
Kur nenuėičiau – eičiau.
Užsidaryčiau aš duris,
Kur žemės vidurys.

Į juodą žemės vagą
Įsmeigčiau gluosnio šaką,
Sėdėdamas knygelėje,
Dainuočiau sau dainelę.

Kai šakos sulapotų,
Balsu labai spalvotu
Giedotų man lakštingala
Už pirmo žalio vingio.

Tai šitaip aš gyvenčiau
Ir niekad nepasenčiau –
Po šimto metų būčiau jaunas
Tartum liaudies dainos.

Ir nenumirčiau niekad, ne –
Tik pats pavirsčiau dainele...
Kas ten girdėt, kas ten girdėt už Nemuno? –
Mane, mane dainuoja kaip gyvenimą...

Žiūrėjimas į rugius

O, kiek čia jūsų sustoję!..
Gal – kiek Tėvynėj žmonių...
Ir aš su jumis čia siūbuoju –
Taip su jumis gyvenu.

Vėjas nuskrieja per lauką –
Remiat viens kitą savim...
Ir aš atsiremsiu į draugą
Žodžiais... laiškais... atmintim...

Išgirsim iš tolo, išgirsim
Viens kitą kaip aidą dainoj...
Gyvensime taip, kol nukirs mus
Tartum rugius Lietuvoj...

Peizažas su beržais

Po dangum balandžio, su beržais
Stoviu aš, ir spindi žvaigždės gilios...
Apsipylę kvepiančiais dažais,
Apie ką lietuviškai jūs tylit?

Apie ką jūs tylite, berželiai,
Šakomis apsikabinę rytą?..
Laukas... O per lauką ilgas kelias,
Kelias aukso dulkėm parašytas.

Gal jūs tylit apie kelią tolimą,
Apie tuos, kur ėjo, nenuėjo...
Apie tai, kaip lauką Vilko broliai
Kulkomis pavasarį apsėjo...

Apie tai, kaip mylimo ieškojo
Vargšė išprotėjus Juozapota...
Apie tai, kaip Žaltį užkapojo,
Ir našlaitei kelio neparodė...

Apie tuos, kurie žadėjo rojų,
Apie tuos, kuriems užgynė žodį...
Apie tai, kaip trys išėjo broliai
Laimės nelaimingos paieškoti...

Apie tą, kurs neberado ryto,
Apie tą, kurs girių aido šaukės...
Kaip trečiajam kraujo lašas krito,
Ir balti žemčiūgai neišaugo...

Apie ką jūs tylite, berželiai?..
Aš prie tavo kojų atsisėsiu -
Apie lauką, apie ilgą kelią,
Apie Lietuvą - kaip jūs - tylėsiu...

Peizažas su lietum ir vėju

Bokšto laikrodīs Dvyliktą muša,
Lyg nusikaltusią katę...
Virš laikrodžio debesys dūžta,
Perskelti žaibo gyvatės.

Dūžta it sklidinოს taurės,
Skamba kaip stygos gitaros...
Atlekia Vėjas iš šiaurės,
Dairosi – kas gi čia daros!

Skęsta Vidurdienio gėlės,
Telegramas Vėjui siunčia...
Krinta Lietaus kareivėliai
Kaip milijonai sekundžių.

Gatvė iš Aikštės išbėga,
Priglaudžia Skersgatvį, sūnų.
Tirpsta praeiviai it sniegas,
Dairosi Vėjas iš Bokšto viršūnės.

Stumteli debesį kietu petim
Į Vakarykštę dieną...
Spindinčiom prikala Lietuvim
Prie Katedros sienos...

Juodosios avelės

Baltos lankos, juodos avys –
Kas išmano, tas jas gano...
Aš, lankon ton atkeliavęs:
– Šen – šaukiu – avelės mano!..

Bet avelės ima bliauti,
Laksto, sukasi ratu.
Negaliu aš jų pagauti –
Pabandyk gal tu.

Būrį tų juodų avelių
Jei mokėsi prijaukinti,
Suskambės miela dainelė –
Šilta bus net sniegui krintant.

Apie saulę, apie gėlę,
Apie katiną iš cirko...
Rasa kėlė pasagėlę,
Pasagėlė – žirgą...

Apie mamą ir tėvelį,
Tuos, kurie kalnely guli...
Apie tai, kaip du gaideliai
Baltus žirnius kūrė...

Jei dainelės klausos gėlės,
Jeigu ją drugeliai vaikos –
Tu avelių piemenėlis,
Strazdo mažas vaikas...

Sielvartinga daina, arba saugokit savo dienas

Kartą ilsėjos prie kelio
„Daugpilis – Kaunas – Berlynas“
Du telefono rageliai,
Baslys ir Konservų skardinė.

Baslys susimąstęs rymojo,
Rageliai plepėjo kaip vaikas,
Skardinė sardinių žiaumojo
Konservus, ir taip bėgo laikas.

Laikas kvėpėjo kaip šienas,
Šieno keliu link Berlyno
Ėjo ir ėjo vis Dienos
Nieko pilnais lagaminais.

- Kur jūs keliat? - paklausė
Du telefono rageliai.
- Einam į Niekur, sūneliai,
Kur mūsų Niekas nelaukia.

O kitados mus po pievas
Vaikės vaikai baltaplaukiai!
Kaip mes kvėpėjome ievom,
Skraidėm po žydintį lauką!

Suokėm strazdais, rytui auštant,
Plaukėm skambiausiais upeliais!
Dangų kaip mėlyną paukštį
Padovanojom vaikeliams...

Audėm vaivorykščių juostą
Tautiniams šokiams drugelių...
Plyšo pilni lagaminai iš juoko
Šilto tarytum upeliai.

Vaikėmės laumžirgių būrį,
Braidėm po žaliajį traktą...
O vakare mus paliko už durų –
Šešeliams atidavė raktą.

Ir nebereikia jau niekam
Mūsų... Taip Dienos kalbėjo.
Kelias, pabėgęs į priekį,
Už posūkio ašaras liejo.

Rageliai labai nusimineę
Nutilo ir nebepasveiko.
Sardinių pasiūlė Skardinė.
– Nereikia, – šypsojos, – nereikia...

Sudievu. Vidurnaktį lis. -
Pamojo, tolyn nulingavo...
Įsmigo į žemę Baslys
Iš sielvarto - ir sužaliavo...

Kur skuba upelės?

Bėga upelė mažytė...

- Kuo tu vardu, pasakyk?

- Aš vadinuosi Virvytė,

Bėgu motulės Ventos pasitikt.

O kai kartu mudvi būsim, -

Bėgsim į Latvijos pusę.

Latviškai ten mus prakalbins

Pievų vaikai baltagalviai.

Ten pasitiks mus broliukai

Šelmiai linksmi upeliukai.

Visą jų mėlyną būrį

Nešim į Baltijos jūrą.

Skambančiais slėniais, žaliuojančiais vingiais

Bėgsim, skubėsime - bus didelis balius!

Baltijos jūroj tik tesusitinka

Visos lietuvės upelės...

Juodą naktį...

Kur šią naktį žiburys
Iš namų išėjo?
Kas ten beldžias į duris –
Ar vėlė, ar vėjas?

Aš bijau atidaryti,
Palendu po šluota.
Neatjoja dėdė Rytas –
Gal jis areštuotas?

O kieme šešėlių balius,
Raganų medžioklė.
Slepiasi mėnulis žalias,
Renkasi vaiduokliai.

Žalios kojos, žalios rankos –
Tai baisi minia!
Vienas be akių pro langą
Vėpso į mane.

Kitas neprašytas svečias
Be galvos galvoja.
Ten, kampe, be rankų trečias
Taikos čiupt už kojos.

Keturiese neša karstą,
O penktasis – dalgį.
Šeštas be dantų prie vartų
Jau septintą valgo.

Nemanykit, aš neverksiu,
Lovoj nepaklysiu!
Susikaupsiu, atsimerksiu –
Nieko nematysiu.

Sapnas su Australija

Tai sapnas, auštant rytui...
Pragręžęs skylę žemėj,
Aš įlindau į vidų
Sakytum į kišenę.

Lendu ir galo nēr...
(O kvailas sapnas tęsiasi).
Nei valgęs anei gėręs
Ir vis labiau kvailesnis

Rėplioju, kol paliegęs,
Gimtus namus pamiršęs,
Štai išlendu kaip sliėkas
Į saulėtą paviršių.

Matau: maži vaikeliai
Žemyn galvom bėgioja,
O pievos ir takeliai
Vyniojas jiems ant kojų.

Bet aš juk vaikas Šiaurės
Ir šitaip nemokėjau,
Tad vos išlindęs kiaurai
Žemyn ir nubildėjau...

Ant kilimėlio žaliojo
Linksmi kengūros juokės:
- Jei negimei Australijoje
Tai Lietuvą sapnuoki.

Kas užvis geriausia

Danguje ganiau aš baltus žirgus,
Žemėje ieškojau, ko nebūna.
Vasaros man kūlė baltus žirnius,
Ogi žiemos vežė į malūnus.

Baltos dienos malė baltus miltus
Tarp tėvelių rankų pamažu.
Ir gyvenimas byrėjo šiltas
Į metus tarytum į maišus.

Saulė virė, mėnesėlis kepė,
Vakaras varvėjo kaip medus.
Rytas rūką tartum sviestą tepė, –
Tai vaikų gyvenimas gardus.

Aušo man tada rytai it šventės,
Kažin kur toli perkūnai trunkės.
Ir patiko man mažam gyventi
Tarp šiltų šiltų tėvelių rankų.

Ten, be manęs

Ten valgė ir gėrė, ten šoko ir juokė,
Ten skraidė linksmi it plaštakės lėktuvai,
Ten strazdas gieduoja, kvatoja apuokas,
Ten buvo gerai, tik manęs ten nebuvo.

Ten žiedo paparčio ieškojo per naktį,
Ir laužą kūreno tenai marių žuvys,
Vartus atrakino kvailys Petro raktais
Į Pasaką seną... Manęs tik nebuvo.

Vynu ir pyragais vaišino Karalius,
O du juokdariai malė juoką liežuviais,
Ir muzika grojo, ir buvo ten balius,
Ir laukė princesė... Manęs tik nebuvo.

Lyg nuotraukoj – ten – savo vaikišką veidą
Išvydau staiga aš nuo Liepų kalnelio...
Beldžiaus į vartus, tik manęs neįleido
Pliušiniai meškiukai, mediniai žirgeliai...

Į didelį ir aukštą kelią!..

Po žydinčia vyšnios šaka
Klausiausi sparnuotojo būrio.
Šnekėjosi ten pakuždom kažin ką
Apie Viduržemio jūrą...

... Kad jūroje marios vandens,
O mariose aibės piratų!..
Kad kilsim, sulaukę rudens,
Į didelį kelią, į platų!..

Kad tam kelyje tiek pavojų! –
Bet viską įveikt lemta ryžtui...
Ir smarkiai, o smarkiai sparneliais plasnojo
Pulkas margų peteliškių...

Kiauras ruduo

Šiomet prakiuro Ruduo -
Skęsta kaip laivas Žemelė.
Tekta ir teka vanduo -
Sprunka krantan išsigandus upelė.

Tartum sušlapus katė
Glaudžias prie židinio Rytas...
Kas gi galėtų padėt
Dangų vaikams sutaisyti?

Niekas manęs neišmokė
Amato šito, bičiuliai...
Kur gauti kopėčias tokias?
Kur tokius ilgus gaut siūlus?..

Bet - pažiūrėk! - atžygiuoja
Linksmas santechnikas Gruodis -
Snaigėm baltom užklįjuoja
Varvančius Lapkričio puodus.

Puslapis iš vasaros knygos

Kas tenai prie marių vandenu
Vienas anei pjauna, anei sėja?.. –
Pamirštas rugpjūčio traukiniu,
Pasiklydęs Vėjas vaikštinėja.

Šaltame rugsėjo vandeny
Skęsta šiltos dienos vasarinės.
Pasakyk man, kaip tu gyveni,
Ko tu ieškai tuščiuose arimuos?

Po vėsia nuvytusią žolę
Vabalų darbeliai išbarstyti...
Balto lauko juodame gale
Visos tavo dienos surašytos.

Atsisėsim dviese prie vandens,
Ką girdėsime, nieko neklausysim –
Tamsią dieną drumzliną rudens
Šviesią žalią vasarą skaitysime...

Tik vėjo gūsis

Kaip knygelė – toks spalvotas rytas!

O rytoj gal tokio nebebus...

Kaip akimirksnį pagauti šitą? –

Nepagausi niekad vėjo gūσιο...

Ak, kaip gieda vyturėlis mažas

Rytmečio aušros auksinėj pusėj!..

Kaip pagaut man tą giesmelę gražią? –

Nepagausi niekad vėjo gūσιο...

Nuotrauka pageltus... Pienių laukas...

Ir vaikelis basas – per laukus...

Kaip surast tą dieną žaliaplaukę? –

Tai tik vėjo gūsis... Vėjo gūsis...

Toli nuo paukščių

... Ir kada vieną rytą jis sunkiai susirgo Žila Senatve,

Ir suprato, jog jau niekada neskraidys,

Niekada neskraidys,

Niekada...

Sugalvojo tada jis numirti.

Ir pradėjo jis mirti, kai rytmečio paukščiai giedojo,

Kai skleidėsi gėlės,

Upeliai tolyn pasileido,

Čiauškėdami ryto niekus...

O leidžiantis saulei, jau buvo beveik nebegyvas...

Ir visko tada jam pagailo:

Kojelių bėgimo,

Rankelių nešimo,

Akelių švietimo,

Širdelės plakimo...

Ir šitaip jisai atsiduso:

Vis toliau nuo savęs pabundu,

Laikas – pro šalį kaip Nemunas.

Vis labiau aš nebesuprantu

Vaikų ir paukščių gyvenimo.

Taip garsiai jie vasarą čiauška,
Taip smarkiai bėgioja ir skraido, -
Ką reiškia, visai pamiršau aš,
Tas lėkimas... Tos skambančios gaidos...

Tai kaip man dabar begyvent
Gyvenimą didelį, gražų?
Ir kaip aš galėjau pasent?
Nė kiek nebebūti mažas?

Ir kam gi reikėjo taip bėgt?
Kasdien lenktyniauti su vėju...
Skubėjau... O ko gi skubėt
Reikėjo, kai viską turėjau?

Kurgi aš mažas, kokiam kelyje? -
Žiūriu lyg į šulinį gilų -
Dainuoja kažkas manyje
Taip graudžiai, taip tyliai:

- Kodėl jūs užaugote, mano rankelės?
Kodėl jūs užaugote, mano kojelės?
Kodėl tu užaugai taip greitai, Mirtele, -
Dalgį tau išplakė mano širdelė...

Rytą vėl paukščiai giedoja,
Skleidėsi gėlės,
Upeliai tolyn pasileido...
Ir tas, kurs dainavo,
Pakilo į dangų -
O tas, kurs tylėjo, -
Į žemę...

Nieku dainelė

Kai sėdėjau aš ant smėlio,
Praeitin žiūrėdamas –
Tai pravirko Debesėlis,
Šitokio gailėdamas.

Kai pravirko Debesėlis,
Užsimerkė Rytas, –
Kur sėdėjau, ten ant smėlio
Ašara nukrito.

Ir iškrito Ašara
Smėlio kopų tyruos
Žydrą – bet ne ežerą
Žalią – bet ne girią.

Nuėjau aš – ne į girią,
Įbridau – ne ežeran...
Anei medžių, anei kirų,
Tik dainelė – man...

Pasikalbėjimas su banginiu

Kur siūbuoja vandenynas, –
Supas ant bangos Banginis.
Saulė spindi, lietūs lyja,
Supas ir paskęst nebijo.

O jei skęstum – kas ištrauktų?
Jei susirgtum – ką prišauktum?
Kas ligoninėn guldytų?
Kas tave slaugytų?

Tiek vandens aplinkui plyti,
O Banginis toks mažytis...
Vandenyno vidury
Ar namus, sakyk, turi?

– Neturiu, ir man nereikia,
Kol nesirgsiu – būsiu sveikas,
Kol kvėpuosiu – neuždusiu
Kol nemirsiu – gyvas būsiu.

Niekam nieko nepavydžiu:
Nei žuvėdroms balto skrydžio,
Nei laivams triukšmingų uostų...
Tik nepilk naftos tu!

Nei alyvos, nei benzino
Nevartoja joks banginis,
Ir mazuto nevartoja
Netgi aštuonkojis...

Televizoriaus nežiūrim,
Jokio laikrodžio neturim -
Vidury beribės jūros
Gal ir stinga mums kultūros,

Mat kai esame išalkę,
Ką pačiumpam, tą suvalgom,
Bet jei kam pietų pritrūko -
Nelipam į krantą žmogeliukų.

Jei už borto kurs iškrito,
Tai praryjam vieną, kitą...
Tik nesūdom vandenyne,
Žiemai nerauginam.

Estą, latvį ir lietuvį
Mėgsta visos marių žuvis.
Bolševiką ir arabą -
Tik nevėkšlos krabai.

Elegantiškas prancūzas -
Baisiai mėgstamas medūzu...
Na, o man nerūpi žmonės -
Mėgstu aš planktoną -

Štai jų būrį pamačiau
Ir keliauju pusryčiaut...
Jei kada aplink pasaulį plauksi,
Tai paskambink. Golfo pusėj lauksiu.

Kėdė, stalas, kovas ir eilėraštis

Kėdė turi keturias kojas...

Stalas yra apvalus...

Sėdžiu prie stalo – rimuoju

Kėdę su šituo stalu.

Bet! Ką gali parašyti

Apie tą kėdę, tą stalą?.. –

Stovi už lango nušvitęs

Kovas ir inkilą kala.

Išmetu kėdę pro langą –

Stalas plačiai išsižioja...

Sprunka šalin nusigandęs

Eilėraštis dvylikakojis...

Vasara

Miega mokykloj varpeliai,
Sūnūs paskendusio Varpo.
Skamba padangėj paukšteliai –
Mėlyną audeklą karmo.

Stoviu nuo vasaros žalias
Aš ant aukščiausios kalvos –
Visą, o visą birželį
Mokysiuos paukščių kalbos.

O vidur liepos dienu
Aš atsisėsiu prie Nemuno –
Mokysiuos iš vandenu
Didelio, ilgo gyvenimo.

Ir vakarais pievoj šoksiu
Nieką kartu su drugiais...
Na, o rugpjūty išmoksiu
Mirti, kaip miršta rugiai...

Pirmadienis

Pareina jis, kur buvęs, kur nebuvęs,
Per kiemą, aukso dulkių pribarstyta.
Nubunda jo kareiviai – žadintuvai,
Sargyboj miegamuosius išstatyti.

Ir vedasi mus į gatves už rankų,
Ir už stalų, už rankraščių sodina,
Sodina į kalėjimus ir tankus
Ir pareigom kaip raktais užrakina.

Paduoda kiekvienam darbų maišelį –
Kas pustuštį, kas baisia sunkų ima.
O pagiry pabirę kaip kankorėžiai vaikeliai –
Po margą skrynią saulėtų žaidimų...

O vakarėjant surenka, apžiūri,
Kas pridaryta, prižaista per dieną.
Dėkoja ir palydi ligi durų,
Kur Vakaras, Sapnai ir Vakarienė.

Ir Vakarienė atneša arbatos,
O Vakaras – žinias vakarines,
Ir po pagalve tyliai tartum katės
Sapnai užsnūsta, laukdami tavęs.

Pavargo rankos ir pavargo kojos,
Ir mintys nori miego tartum vaikas...
Pirmadienis žvaigždėta skarele iš tolo moja -
Sudievu... Grįšiu lygiai po savaitės...

Vakar, per laukus

Vakaras buvo taikus,
Vėjas nuo Baltijos pūtė.
Dyžiau per griežčių laukus
Tartum žemaitis Kukutis.

Traktorius girtas pro šalį,
Kažką sau po nosim burbėdamas,
Tempėsi smuklėn Plūgelį
Nepilnametį (Begėdis!).

Knarkė po lapais Akėčios,
Lietuvą apsikabinusios, -
Aš apsakyt nemokėčiau,
Kaip man suspaudė krūtinę!

Apie draugystę tautų
Plėšė dainas „Belorusas“ ...
Avinas skaitė „Metus“ -
Baisiai giliai atsiduso.

Kalne sukritę Rugiai
Drumzliną skystimą varė...
Ir tik Kombainas smagiai
Veržės pirmyn lyg po karo.

Veržės, kol veržlės nukrito
Ten, ant bevardės kalvos...
Aš palikau tuos laukus. Aušo rytas
Lietuvoj, netoli Lietuvos...

Baladė apie žuvusius

Sykį Pjautuvas keliu keliavo –
Ką sutikęs pjovė ir dainavo:
– Ei, pirmyn, vergai nužemintieji! –
Eidamas pirmyn, atgal jis ėjo.

Kai toli pirmyn atgal nuėjo,
Tai į kairę jis pasižiūrėjo,
Mato: šalia kelio Kūjis kala,
Kala, kala ir nukalt negali.

Pjautuvas kvatojo susirietęs:
– Tai, sakyk, ir kvailas, kad ir kietas!
Ne noragą kalk, o – per makaulę,
Kad šviesesnis būtų šis pasaulis.

Klausės kietas Kūjis geležinis
Ir iš gėdos skaisčiai raudonavo.
Pjautuvą kaip brolių apkabino,
Ir abu karštai pasibučiavo.

Ant nekalto balto užsimojo –
Į pakalnę Rytas nusirito...
O kai uždainavo, užgiedojo –
Užsičiaupė paukščiai ir paukštytės.

Ir patraukė jie abu į kelią -
Aplink žemę keturis kartus:
Pjovė Pjautuvas, o Kūjis kalė
Mano tėvo vaikiškus metus.

Susitikę Amžinąją Plunksną -
Pritrenkė, o rašalą išgėrė
Ir, nugriuvę dilgėlių paunksmėj,
Susapnavo sapną apie Gėrį.

Gėris buvo tartum Brisiaus galas,
Tartum šimtas butelių ir lova...
Ir pamiršo Kūjis, ką nukalęs,
Pjautuvas pamiršo, ką papjovęs.

Sąmanom apžėlė Kūjo šonai,
Surūdijo Pjautuvas po žemėm...
Vidur lauko, po žvaigžde raudona,
Guli ir sapnuoja sapną seną:

Eina jiedu tam sapne pirmyn vis
Ir atgal nueina, nulinguoja...
Iš laukų parbėgęs Gediminas
Sakė: šiandien ten rugiai žaliuoja...

Pasakėlė Mikui

Jeigu būsi tu išdykęs,
Kulsi, kas mažiukas, –
Tai turbūt užaugęs, Mikai,
Būsi Politrukas.

Jeigu būsi niekam tikęs,
Jeigu draugą skūsi, –
Tai turbūt užaugęs, Mikai,
Zampolitas būsi.

– Kas tas politzampolitas? –
Mikas klausinėja.
– Tas ir kitas – parazitas,
Augalų kenkėjas.

Kas tik žydi, kas tik skleidžias,
Tą prie sienos stato –
Anei kam jie augti leidžia,
Anei auga patys.

– Ko jiems reikia, ką jie veikia?
– Eina jie į priekį.
Šaudo, spjaudo, kulkas gaudo –
Priekio nepasiekia...

Zampolitas - Politrukas

Eina rytui švintant:

Vienas - striukas, kitas - bukas,

Bet abu protingi.

Zampolitas - Politrukas

Varosi prieš vėją

Šleivą kreivą žmogeliuką,

Tą, kurs arė, sėjo.

Ką padarė tas žmogelis?

- Nieko, sakom, nieko! -

Jis stovėjo šalia kelio,

Einantiems į Priekį.

Vienas kelias - kelio galas,

Kito prieky - karstas.

Zampolitas kaulus mala,

Politrukas - barsto.

Du keliai per kaulų krūvas,

Ašarėlių nemunas...

Bet kažkur juk trečias buvo,

Tas, kur per gyvenimą!..

Užkapojo varnos toki -
Dilgėlės keroja...
Peterburge mušė žmogu
Tūkstantis herojų.

Ir visi varpai tylėjo -
Stūgavo trimitai.
Kvailas turguje šnekėjo -
Aušta Naujas Rytas!

Ir išaušo, ir išaušo
(Kvailas turi proto!)
Stovi štai su šautuvu
Aklas ir kuprotas.

O iš vamzdžio dūmai rūksta -
Tai gražu lavonams!
O pro vamzdį Politrukas
Žiūri Lietuvon.

Šleivas kreivas žmogeliukas
Eina lauko arti.
Ir supranta Politrukas:
Reikia jį pakarti!

Bet už ką - jis nesupranta -
Tas žmogelis - kybo!
Zampolitas krapšto sprandą:
- Tai gal už teisybę...

Skrenda peršautas vėjelis
Virš tuščių laukų -
O žmogeliai kaip varpeliai
Supas ant šakų...

Užsimerkti tu gali,
Bet kad būna, Mikai, -
Ir ne - Pasakų šaly,
Ir ne - Kitą Sykį...

Zampolito nuotyčiai Mėnulyje

Kūjo brolis Zampolitas,
Baigęs Žemėj darbus,
Tarė: metas padaryti
Ir Mėnuly tvarką.

Danguje ir ant kepurės
Skaisčiai žvaigždės žiba -
Ir Mėnulyje juk turi
Būt valdžia Tarybų!

Susikaupęs į stiklinę
Tuoį išipila degtinės,
Užsimoja, suvartoja -
Triskart pakartoja.

Į žiemos laukus išėjęs,
Smarkiai papučia prieš vėją -
Taip mokino Politrukas,
Pjautuvo anūkas.

O Mėnulis netoli -
Šiandien geras oras -
Areštuoti jį gali,
Jei tik kyla noras!

Noras kyla kaip garai, -
Išsitraukęs kuolą,
Garsiai rékdamas „ura!“
Eketèn jis puola...

... Buvo šaukštai po pietų,
Keturiuos po šūvio -
Zampolitas po ledu
Gaudé aukso žuvį.

Tankas

Tartum ainis riterių šarvuotų,
Dairos nuo žaliuojančios kalvos.
Pjautuvu ir kūju nukryžiuotas –
Ko tu ieškai žemėj Lietuvos?

Kur šią juodą naktį tu rėpliosi? –
Stabtelėja, suriaumoja tingiai,
Kraipo, uostinėja ilga nosim –
Viskas Lietuvoj jam nepatinka.

Nepatinka jam laukai ir kalvos,
Palaidi strazdai, beržų ošimas...
Kad vaikeliai su paukšteliais kalbas,
Kad žibutė skleidžias be leidimo.

Nepatinka jam daina Birutės,
Paupy drugelių gegužinė –
O tai linksma, tai smagu jam būtų
Ją sutrypti vikšrais geležiniais!..

Užropot į Gedimino kalną
Jis labai norėtų, bet negali, –
Ten – saulelė – vėliava trispalvė,
Kaip mama apglėbus mažą šalį...

Ekskavatorius

Tai ir būtų nuostabus kaimynas!..
Pats nevalgo, o visus vaišina.
Samčiu baisiai draugiškai mosuoja –
Sunkvežimiai sotūs išvažiuoja.

Jeigu būčiau Sunkvežimiu gimęs,
Pasikviesčiau jį į degalinę,
Tartum tikrą brolių apkabinčiau –
Kibiru benzino pavaišinčiau.

Nuo benzino, aišku, prie mazuto,
O paskui – draugų ieškot į miestą!
Užriaumotume tarytum liūtai,
Net Žibintas gatvėj susiriestų.

– Ei, pirmyn, bičiuli, kelią rodyk! –
Kelias pats kartu žygiuoja tiltu...
Net policininkas, kirvio brolis,
Kaip arbatinukas ima švilpti.

Pasičiuopę gatvėj „Volgą“ dailią –
Palangon! Prie jūros gintarinės!..
... Bet nesu aš Sunkvežimis, gaila,
Ir prie stalo rymau nusiminęs...

Keistas šaukštas

Grybų gatvė. Trečias aukštas.
Septyniolikta laiptinė...
Ten kadais tarnavo Šaukštas,
Stalo gvardijos eilinis.

Jis svajojo tapti Samčiu –
Samtis puodo kapitonas –
Ak, sakiau ne syki jam aš:
Pasigydyk, Jonai!

Nesiklausė išmintingų
Mano žodžių Jonas Šaukštas
Ir į stalčiaus brolius linkęs
Buvo jis žiūrėt iš aukšto.

Štai ant iešmo kalakutas
Kažin ką sau burbuliuoja,
Čiulba peiliai ir šakutės,
Ir kėdė artyn rėplioja.

Puodo dangtis pasikėlęs –
Kaip tribūnos, puodas verda –
Raudonieji burokėliai
Susirinko į koncertą.

Bulvės šoka be sijonų,
Linksmo garo pilnas butas,
Ir tik vienas šaukštas Jonas
Drybso pasipūtęs.

Šaukia: šaukštu aš nebūsiu!
Aš pakeisiu savo dalią!
O jei žūsiu, o jei žūsiu,
Neraudokite prie stalo...

Naktį baisią, naktį juodą,
Kai ant stogo katės kniaukė,
Užsimerkęs šoko puodan -
Nieks nebeištraukė.

Švirkštas

Guli švirkštas ant staliuko -
Gal jis mąsto, ką daryt?
Lyg išdykėliui ožiukui
Baisiai norisi badyt.

Vakar tai smagiai darbavos! -
Procedūriniame skyriuj
Jis mane, brolelį tavo,
Puolė it plėšikas girių.

Veną lyg upelę radęs
Tuoju - tik pūkšt! - ir pasinèrè...
Vazonėly gėlės matè,
Kaip jis šiltą kraują gèrè.

Kaip jis siurbė tartum uodas...
- Bet ne kraugerys aš, ponai! -
Su Mirtim štai miega Jonas -
Jam aš kraują atiduodu.

Ir gyvybė - rausvos burės -
Kraujo upeliu atplaukia.
O Mirtis į šalį traukias -
Slepiasi už durų.

Žemėj mes visi broleliai -
Upeliu pasidalinkim
Ir Gyvybę kaip gėlelę
Nuo Rudens apginkim.

Atsidūsėjimas

Gražios, negražios, malonios ir ne
Dienos – kaip žmonės – tolyn pro mane.
Aidas triukšmingų jų žingsnių
Vakaro sutemoj dingsta...

Kokiu keliu jūs keliaujat?
Kas jus gyvena iš naujo?
Kur gi ta pieva, tas laukas, tas kelias?
Kur jūsų paukščiai, vaikai ir drugeliai?

Ką jūs išėjusios veikiat?
Ten, vakaruos, ko jums reikia?
Ar jums naktį netamsu?
Ar tamsoje nebaisu?

Naktys – kaip juodvarnių pulkas,
Naktys – klastingos, kaip kulkos...
Jūs susikurkite linksmą ugnele,
Sau pasišvieskite kelią.

Aš ugnele ta ir sau pasišviesiu,
Prie kelio į Vakar šią naktį budėsiu,
Ant samanų gulsiuos, rūkiais užsiklosiu –
Nieko visai negalvosiu...

...Beldžiasi Rytas kas rytą,
Parveda Dieną vis kitą...
Gražios, negražios, malonios ir ne -
Visos praeis pro mane...

Paprasta dainelė

Vienas sau žingsniuoju –
Į kurią gi pusę?
Anei negalvoju,
Kur šią naktį būsiu.

Aidą mano žingsnių
Sutemose lydi
Skambanti lakštingala,
Vasaroj paklydus.

Tai lydėk, paukštele, –
Dar nesiilsėsiu.
Kiek nueisiu kelio –
Tiek jo ir turėsiu.

O kai būsiu žilas
Kaulelių maišelis –
Suskaičiuok, kiek mylių
Aš turėsiu kelio!

Vienam gale kelio
Kaulelius paklosiu,
O kitu galvele
Žilą užsiklosiu.

Nuo Pušų kalnelio
Tai toli matysiu,
Ilgą ilgą kelią
Neilgai skaitysiu...

Tik aidas...

Durų skambutis vis tyli,
Tie, kas išėjo, negrižo.
Rūkas, per naktį pražilęs,
Sėlina pro lango kryžių.

Skuba laukais kelias pilkas,
Vedasi rūškaną dieną...
Smaugia tarytumei kilpa
Keturiš kambario sienos.

Eikim į didelį lauką,
Sėskim prie upės, ant smėlio,
Pasiklausykim, ką šaukia
Miškas balsu gegužėlės.

Gal šaukia jis tavo vardą -
Tu negirdi, negirdi jo...
Pamirštas vaikiškas kardas
Molio žemelėj rūdija...

Švelniai tau galvą paglostau, -
Kur tavo žirgas medinis?
Kaip tu, vaikeliai, išjosi
Ginti brangiosios Tėvynės?

Ten, kur bėgiojai per vasaras
Po žoleles ir žolynus,
Upės išdžiūsta kaip ašaros,
Žemėj užmiega šaltiniai...

Žvelk į netolimą krantą -
Kaip ten rikiuojasi Dienos!
Aukštos ir sunkios tarytum
Keturiš kambario sienos.

O užu šilo - tenai
Kitos nubėga kvatodamos,
Kai gyvenai, gyvenai,
Kad gyveni negalvodamas.

Bėk, pasivykime jas, -
Šaukia dar jos tavo vardą.
Reikia, ak, reikia surast
Pamestą vaikišką kardą!..

...Tu atsigręši atgal -
Kas ten šaipytis išdrįsta!
Kas tu?.. - Aš niekas... Tik aidas... O gal
Tavo Vaikystė...

Lapai Lapuvoj

Kur yra jis – nežinai?
– Gal čionai, o gal tenai!
Lapą tik atversk, ir va:
Lapų kraštas – Lapuva.

Lapuvoj – oi! – lapai būna
Lapiški labiausiai:
Šitas – lapas, tas – lapūnas,
O anas – lapausis.

Vienas – lapt! – aukštyn lapuoja,
Kits iš paskos lapatuoja,
Trečias virsta – lapatai!
O ketvirto – nematai.

O ketvirtas – tai mažiukas
Striukas bukas lapatukas:
Visko jam pasauly gaila –
Remontuoja kvailį.

Remontuoja: cingu lingu...
Baigia: strykt kvailys protingas –
Visą dieną lapatuoja,
Lapiškai dainuoja:

- Aš kvailiukas, vaikas lapų,
Lapatuoju - lapu tapu...
Kur aš nukeliausiu,
Nakvynėlę gausiu?..

... O viršūnėj kraipo ūsus
Lapų lapas Laperuzas -
Lapitonų lapitonas,
Nuo rudens geltonas.

Ogi ten - pažvelk - kad sukas
Lapai, lapės ir lapiukai!..
Paskutinis nebespėja -
Drybso nulapėjęs.

O! Kiek lapų Lapuvoj
Lapiškai lapuoja!
Gal tau reikia? Prašom. Tuoj
Šimtą atlapuoju.

Bandymai parašyti eilėraštį apie varškę

Norėčiau parašyti apie varškę
Eilėraštį. Bet ką gi man rašyti?
Žodžiai kaip sudžiūvę žirniai barška
Ir nenori gultis viens prie kito.

Ak, brangieji, aš ir nežinau,
Ar tos eilės būtų reikalingos?
Gal varškė net nepatinka tau?
Gal kvaila atrodo? Gal juokinga?

Žiūriu į varškę, gulinčią ant stalo, –
Šitaip kankinuosi visą rytą.
Kaipgi jos gyvenimą išbalusį
Man juodom raidelėm aprašyti?

Kad jinai nepanaši į žuvį?..
Kad rašyt nemoka nei kalbėti?..
Kišam kartais ją į šaldytuvą
Ar padarom pusgalvį varškėtį.

Ne princesė ji. Varškė, ir tiek,
O žiūrėk, kiek reikia pastangų
Aprašyti! Pavargau, kaip niekad –
Suvalgau ir eilėraštį baigiu.

Ne visi supranta gerą muziką

Ramanauskas gero būdo,
Nusipirko Vilniuj dūdą...
Tai Svetainė ir Virtuvė barės!..
Miegamasis iš namų išvarė...

Paklauskite, ką toliau jis darė:

Į Pasaulį pažiūrėjęs,
Anei valgęs, anei gėręs
Prie upelio iš pat ryto
Ėmė pūsti dūdą šitą.

Pučia pučia: do-re-minus -
Sprunka varna sunerimus.
Pučia: fa sol la si do -
Slepias upėje vanduo.

Do diez: parpuola Vėjas,
Debesys išbalę skrieja,
Ir Lėktuvai nusigandę
Byra iš padangių.

Si bemol: Perkūnas bilda,
Verkia žuvys, griūva Tiltas.
Si si si: Lietus pravirksta,
Kaminas nuvirsta.

Griūva ažuolas kaip grybas,
Miestas į padangę skrieja,
Skrieja dūdon įsikibęs
Ir patsai pūtėjas.

Aplink žemę – tris kartus,
Aplink saulę – kartą.
Vilniuj pameta batus,
O Mėnuly – švarką.

- Į slėptuvę! - šaukia Žiogas, -
Seserys ir broliai!..
- Kaip gerai, kad aš nemoku
Do re mi fa sol...

Kas iš ko išauga?

Tu tik pažiūrėk, vaikeliai,
Kas ten daros prie upelio! –
Murzini kaip irokėzai
Muša varlę trys vaikėzai.

Iš mušeikų – kaip jūs manot,
Kas išauga?

– Chuliganai!

– O iš chuliganų, Mikai,

Kas išauga?

– Bolševikai!

– Kas, o kas iš bolševiko?

– Niekur niekad nieko, Mikai,

Bolševikas kur tupėjo, –

Šiukšlių krūvą žarsto vėjas...

Jej nėra, tai nėra

Jej kambary nėra kėdės –
Tai nieks ant jos ir nesėdės.
Jej kambary nėra nė stalo –
Ant jo nieks nestatys bokalo.

Jej kambary nėra ir lubų –
Neklaidžios musė ten nutūpus.
Jej kambary nėra net sienos –
Neatsirems į ją nė vienas.

Jej kambary nėra grindų –
Ant jų kreida nepieši tu.
O jei be durų kambarys –
Tai nepabels nieks į duris.

Jej kambary nėra žmogaus –
Tai nieks su juo ir nedraugaus.
O jeigu kambario išvis nėra –
Tai reiškia: nieks jo niekad ir neras.

Ar jūs žinot tą dainelę?

Ar jūs žinot tą dainelę
Apie katiną ir pelę?
Ta pelytė šmurkšt... Gana!
Čia visai kita daina.

Aš dainuosiu jums dainelę,
Kaip kačiuką vijos pelės.
Tas kačiukas strykt berželin –
Dairosi žaliom akelėm.

Dairos, akeles išplėtęs,
O berželis tartum skėtis,
Nors ir pradeda lynoti, –
Galima ilgai tūnoti.

Bet pelytė, nepavijus
(Būt pavijus – tai prarijus!
O! Tai būtų buvus puota,
Ir dainelė sudainuota!..)

– Ei, čionai! – Sesutę šaukia,
Atkulniuoja ta per lauką –
Nešas geležies kirvelį
Ir olandišką sūrelį.

Bam! - kirvelį pagalanda,
Ham! - sūrelio atsikanda,
Iš pakalnės užsimoja -
Kirs berželiui koją.

Kniaukia katinas berželiui:
- Leiskis kuo greičiau į kelią
Pro Molėtus į Paberžę -
Ten, girdėjau, gerbia beržus.

Beržas leidžiasi į Rytus -
Dvi pelytės šoka vytis,
Ant šakų strazdai dainuoja,
O kačiukas diriguoja:

- Ar jūs žinot tą dainelę,
Kaip kačiuką vijos pelės...
Tas kačiukas strykt berželin,
Tas berželis šmurkšt miškelin,
Tas miškelis... Ką miškelis? -
Skėsteli žaliom durelėm,
Spragteli mažom spynelėm -
Ir baigta dainelė...

Pasakėlė apie asilėlį

Ei! Šen skubėkit, lėlės,
Klauskyt žodžių mano!
Gyveno asilėlis
Miestely Buridano.

Jis valgė košę ryžių –
Nelikdavo vaikams.
Ir buvo pasiryžęs,
Tik nežinojo – kam?

Mylėjo žodį „Negaliu“,
Nemėgo Durų rakto.
Ir šaškėm lošė su stalu
Kiekvieną Dienąnaktį.

Išlošęs žodį „Tinginys“,
Dalydavos su Sviestu...
Toksai nerūpestingas jis
Lyg debesys virš miesto.

Bet vieną sykį po stalu,
Pralošęs Stalui koją,
Apkūlė žodį Negaliu,
Per ausį Košei plojo.

Sumušęs skaudžiai Sviestą,
Į dangų pažiūrėjęs,
Iš Buridano Miesto
Į Vakarus išėjo.

Taip greitai tartum žodis „lauk!“
Taip tyliai tartum sniegas...
Nematė Niekas jo daugiau,
Ir jis nematė Nieko...

Žodžio mirtis

Šitą naktį mirė žodis Snarglius,
Ižeidimų armijos eilinis.
Ankstų rytą, pasikinę arklius,
Vežė jį bičiuliai į Žodyną.

Vežė Vėpla, Pienburnis ir Chamas,
O iš paskos bėgo trys Žiopliai...
Pakelėj stovėjo medžiai ramūs,
Ir suglumę šliaužiojo ropliai.

Ten Žaltys Gyvatės klausinėjo:
- Gal išveš taip kada nors ir mus?
Žalčiu pavadintas, aš girdėjau,
Išižeidęs keliasi Žmogus.

Bet ar kaltas aš, jei Žmogui šauna
Ne Žmogum bičiulį pavadint?
Jei Žmogus mane žodžiu išspjauna,
Taikydamas artimo širdin?..

- Neišveš, - Gyvatė nuramino, -
Man bobutė aiškino, menu -
Mes, Miškinio armijos eiliniai,
Mus apgins Miškinis nuo žmonių...

Būtasīs dažnīs rūduo

Pagelto prie vieškelio klevas,
Nuščiuvo upely vanduo...
Į Lietuvą vėl atkeliavo
Būtasīs dažnīs Rūduo.

Ant kamino nutūpė Vėjas,
Prisėdo Lietus ant akmens...
Pareina ganyklom rugsėjo
Banda ir Dainelė piemens.

Parbėga iš lauko Bulvelės,
Išbėga Rugiai į laukus.
Sustoja prie vartų Takelis –
Šaukia mokyklon vaikus.

Voratinkliai draikos be vėjo,
Ežys neša laiškus geltonus...
Pažįstamas, mielas rugsėjis –
Lapas iš knygos Maironio...

Spindulėliai seselei

Nubundu aš vieną šaltą žiemą, –
Lyg į veidrodį žvelgiu į rytą, –
O po visą baltą mano kiemą
Aukso spindulėlių pribarstyta.

Visas mano kiemas mirgu mirga,
Kraipo galvas vėjavaikės lėlės.
Aš išjosiu ant medinio žirgo –
Prisirinksiu maišą spindulėlių.

Ir mažytei sergančiai seselei
Dovanosiu tartum ryto dangų –
Kad Liga, kur slapstosi širdelėj,
Šoktų išsigandusi pro langą.

Kad seselei vėl šypsotųs gėlės,
O Liga sugrižt nebeišdrįstų,
Kad visų skaisčiausi spindulėliai
Ežerėliuose akių pražystų.

Spindulėlių tūkstantis seselei,
Ant palangės lėlės šokinėja...
Tau atsidėkosiu aš, Saulele,
Tūkstantį saulėgražų pasėjęs...

Vaikystės draugams

Kurgi jūs pradingot?
Kas dabar jus gano?
Kur jūs, stebuklingi,
Iš vaikystės mano?

Stebuklinga staltiese!..
Stebuklingas kilime!..
Kuom aš nusikaltęs?
Ak, už ką nemylimas?

Kur šunelis rudas?
Kur maža Pelenė,
Ta, kur aukso rūbais
Skraidė rūmų menėj?

Kurgi tu, medinis
Žirge juodbėrėli?
Kurgi jūs, švininiai
Šaunūs kareivėliai?..

... Staltiesė iširus...
Viralo lėkštelė...
Į pakrantę irias
Elgeta muselė.

Kilimas suplyšęs...
Pririštas prie stalo,
Skristi nesiryžta
Į spalvotą šalį.

Ir Pelenei šluota
Šiandien visas kraitis...
Ak, su kuom gi puotoj
Šoka karalaitis?

Kilpa smaugia Bitę... -
Stokite, kareiviai!
Atakuot jie bijo
Voro tinklą kreivą.

Argi jūs negirdit,
Kaip jinai kankinas?
Kas gi jūsų širdis
Karštas užrakino?..

...Užu rankos vedas
Kareivėlis vienas:
- Užrakino Metai -
Trisdešimt ir Vienas.

Vakar...

Visą dieną, visą naktį lyja -
Nebegriš čia vasara daugiau...
Tu paklok man lovą šalavijų -
Pavargau aš, mama, pavargau...

Pavargau aš eit ir nenuieiti,
Pavargau aš grįžt ir nesugrižt...
Pasakyki, mama, ar tu leidi
Man kelius nuo kojų nusirišt?..

Lyja lietūs... Nieko nesakai man,
Kloji lovą ir paglostai plaukus...
Tik sapne - kažkas - tykus kaip aimana,
Kol turi dar kelią, tol keliauk...

Vasario 28-oji

Dangus it kalėjimo sienos...
Ūžia lyg vieškeliai, vėjas...
Kaip šluota, apžergusi dieną,
Pūga tartum ragana skrieja...

Karklų kačiukai dar miega –
Kas juos pažadins, kas?
Bet, pažiūrėk, iš po sniego
Stiepias į dangų – kažkas...

Nuleidžia Šiaurys savo dūdą...
... Pro purvinas sniego grotas
Stiepias maža Žibutė –
Kelią Pavasariui rodo...

Aprašyta žemė

Ankstų rytą kiek prikrito
Tų žiedelių kaip širdelių, –
Mano žemė aprašyta
Tūkstančius baltų laiškelių.

Ir laiškanešys Vėjelis
Žarsto juos tarytum sniegą:
Tas į ežerą – žuvelėms,
Tas į dirvą – sliekui.

Skaito žuvys ir žuvelės,
Ir žuvelių vaikas,
Sliekas ir vikrus Takelis
Kryžkelėje skaito.

Vakarėjant – prie ugnelės,
Prie darbelių – rytą...
Tai smagu baltuos laiškeliuos
Lietuvą skaityti!..

Atvirukas birželiui

Gegužio diena paskutinė

Sukliko gegutės balsu:

- Ak, ievos - sudievu, sudievu, beržynai!..

Bet man iškeliaut nebaisu.

Sudie... Neberasit rytoj -

Aš darbavaus, kiek galėjau:

Apsėjau laukus vasarojum,

Vyšniom sodely žydėjau.

Giedoju paukšteliais prie upės,

Siuvau Žemę siūlais lietaus...

Dabar tu manisiais darbais pasirūpink -

Viskas palieka čia tau.

Augink mano pievų žolynus,

Versk pradalgėj juos į šieną,

Miegančius brolius septynis

Pažadink septintąją dieną.

Sode vyšnių uogas sirpinki,

Sukalk saulės laukiantiems lieptą,

Rugius ir vaikus užauginki,

Kad būtų smagu sesei Liepai.

Virvytę plukdyki į Ventą,
O Ventą - į Baltijos jūrą...
Ir perskaityk šį testamentą
Šeštą ryto lakštingalų būriui...

Šventės

Būna didelės ir mažos,
Būna – neprašytos.
Būna kartais tokios gražios
Tartum vyšnioms žydint.

Būna jos nelyg balionai
Tuščios – nesisveikink!
Būna, kad nebūna duonos,
O vis tiek švęst reikia.

Būna jos triukšmingos tartum
Vilniaus gatvės rytą.
Būna tokios tylios kartais
Kaip daina pelytės.

Pasitaiko – baisiai ryškios –
Slepias dirvoj sliekas...
Sudega it peteliškės –
Pelenai telieka.

Būna girtos kaip statinės –
Patvory voliojas...
Būna – melsvas žiedas lino –
Su savim vilioja.

Būna - kaip dulkėti plentai,
Kaip surūgęs pienas...
... Man nereikia švenčių - šventos
Visos mano dienos...

Kad būtų linksma

Nedūsauk, vaikeli, –
Koksai nuobodumas!..
Klausk, ką daryt, –
Išnyks jis kaip dūmas:

Iš tvarto nudžiauki
Plieninę grandinę
Ir pačią didžiausiąją
Kiemsargę spyną.

Ant kojos grandinę
Tvirtai užkabink
Ir prie radiatoriaus
Prisirakink.

Pasuk raktą dusyk –
Kad būtų linksmiau.
Ir švystelk pro langą –
Toliau, kuo toliau.

Atmink tik: linksmiausia
Daryt visa tai,
Kai tėveliai išvykę
Savaitei kitai...

Pasaulio pabaiga

Ten, padangėj, dūmų žuvys

Nardo tartum aitvarai.

Nosį kalbina Liežuvis:

- Ką už dūmų tu matai?

Ar matei tu dūmų šoki,

Vienus dūmus be ugnies?

Ar regėjai Dūmų žmogų,

Pakabintą ant vinies?

Tupi krosny Dūmų vaikas,

Pelenų anūkas -

Pirkite už tris kapeikas

Dūmų atviruką!

Ar jūs mėgstat dūmų spalvą?

Puokštę rožių be spalvos?

Ak, nuo dūmų skauda galvą? -

Reikia vaikščiot be galvos!

Ar ugnele pamaitins kas,

Be galvos parėjęs?..

Rūko kaminas Kaminskas -

Gaudo dūmus vėjas.

Tempia, tempia tartum guma,
Kaip solistas - do re mi...
Viskas žemėj virsta dūmais -
Dūmai virsta dangumi.

Vagis

Jis panašus į durų raktą,
Į kirminą, į pilką pelę...
Jis išlenda bežvaigždę naktį
Iš urvo, iš tamsaus plyšelio.

Pro rakto įsliuogia skylutę,
Kaip dulkės krinta jis iš niekur.
Jis šliaužioja po tavo butą
Be garso, tartum dirvoj sliėkas.

Ak, - ne gyvenimas, ak, vargas! -
Paskendęs tamsoje it pelkėj,
Jis velka tavo rankų darbus
Ir šilumą namų jis velka.

Jo artimieji - sūnūs Lapės,
Jo draugės - Sutemos vėlyvos...
Jo širdyje supiltas kapas -
Ten guli paukštis nebegyvas,

Kurs berže kitados čiulbėjo:
- Aš būsiu kapitonas, mama...
Bet baltos burės išplaukė su vėjais...
... Sapne tik kartais dar berželis šlama...

Liūdesys

Iš žodžių kadais pamirštu,
Iš sutemų, sapno, iš nieko...
Ateina per pirmąjį sniegą
Ir nepalieka pėdų...

Per žydinčius liepos žolynus,
Rudenių kvėpanti rūką...
Iš seno, naivaus atviruko,
Vystančių prisiminimų...

Krinta su lapais rugsėjo,
Vyšnių žiedais krinta tykiai...
Kur jo Tėvynė, sakyki?
Ko gi jis ieško atėjęs?..

... Lapuos prie pilkojo kelio
Šnara lietus rudeninis –
Gal jis neturi Tėvynės...
O gal – tai tavo širdelė...

Mirtis

Gimė kartu su manim,
Ir negaliu jos išimt -
Užkaboriuos mano kūno
Giliai pasislėpusi tūno.

Tu pasislėpti nuo jos negali,
Eisi keliu - ir jinai tam kely...
Krūpteli naktį širdis -
Aš - tavo Mirtis...

Miega vidurnaktį butas,
Ji tik - nemiga - budi.
Ji iš tamsos vadovauja
Ligų nusipelnusiai gaujai.

Štai į nematomą krantą
Leidžiasi Gripų desantas,
Pūkšdamas kaip garvežys,
Per pasaulį rėplioja Vėžys.

Kur? Pas mane? Pas kaimyną?..
Dar mane saugo, dar gina:
Darbas - rankas, kojas - kelias,
Klausą - rytiniai paukšteliai.

Šviesą akių saugo gėlės,
Atmintį – protėvių vėlės.
Už mano širdį kovoja
Vaikiškų knygų herojai.

Gina mane, kaip Tėvynę –
Traukiasi ligos devynios...
Paima Darbas už rankų: eime –
Ryto žirgai trypia žolę kieme.

Per Lietuvą tartum per širdį
Einu ir nešuos savo Mirtį...
Kam gi ten skambina varpas toli? –
Neklauskit manęs. Aš – kely...

Gimimo diena

Ten praeity, kurios tu neturi,
Mažyte mano, skambanti dukrele,
Gyvena žvėrys negeri - geri,
Ir dar vyniojas ilgas ilgas kelias.

... Ėjau ir nežinojau, kur esi -
Ar tulpės žiede, ar srovėj Virvytės,
Ar paukščio giesmėje, ar debesy,
Vakarėje migloj, aušrinėj ryto?..

Aš tau nešiau žodžius kalbos gimtosios,
Maišelį juoko, kibirėlį ašarų
Ir ilgą kelią tartum laumės juostą -
O kelias dvelkė žydinčiu pavasariu...

Aš keliavau keliu tuo pas tave
Su negerais - gerais žvėrim kalbėjau,
O kai radau tave - tu man davei
Daugiau, negu aš pats tada turėjau...

Linksma šeima

Tai, sakyk, linksma šeima –
Pila tėtis ir mama.
Sukasi ratu taurelė –
Pila Uosis ir Berželis.

Pila Žilvinas gražuolis –
Neberanda, kur jo guolis...
Ir Eglutė žaliaplaukė
Iš taurelės šauniai maukia.

Stebis stalas: kas čia daros? –
Skamba taurės kaip gitaros.
It pavasari teliukas
Sukas linksmas buteliukas.

Ten, kur sukas buteliukas –
Sukasi ir seneliukas.
Į taurelę ir senelė
Tiesia virpančią rankelę.

Sukasi ratu taurelė,
Sukasi visa trobelė,
Stojasi antru galu –
Tostą už visus keliu!

Kelią tostą - griūva stogas,
Pamatai aukštyn pašoka...
Ir prasmenga zvimbdama
Danguje linksma šeima...

Rudenį būna liūdna

Dienos auksinio Rudens.
Sėdi Žiogai prie Vandens,
Tyli ant Boružių kelio
Vaikiškai žalias smuikelis.

Laumžirgis skrenda pro šalį –
Baigėsi Vasaros balius...
– Ar susitiksim kada?
– Gal – kada nors – niekada...

Vasara tartum sapnų kambarys
Išaina pro žydinčias savo duris...
Stovi su irklais Ruduo –
Man tik sapnus atiduok...

Baltoji okupacija

Vėjas tartum devyni vilkai
Prie namų tai staugia, tai vaitoja,
Snaigės leidžiasi – balti pulkai –
Visą mano žemę okupuoja.

Mano upės šiandien – tartum plentai,
Baltos kaip palatos – mano pievos.
Siautėja baltieji okupantai,
Tyli žaliaakis girių Dievas.

Mėnesienoj – baltos mano rankos,
Mėnesienoj – juodas lango kryžius...
Beldžiasi obels šaka į langą –
Iškeliauju, nežinau, ar grįšiu.

Kietas ledas surakins man kojas,
Užklijuos man lūpas šaltas sniegas...
Nieko negirdžiu ir negalvoju,
Nieko nematau – aš baltas Niekas.

Toks žmogelis

Kartą gyveno žmogelis –
Paprastas, nepasiryžęs,
Suodinas voro švarkelis,
Dulkių bateliai suplyšę.

Pelkėj turėjo trobelę,
Vieškely – keturis vėjus,
Žilą, barzdotą ožkelę –
Ta jo visai nemylėjo.

Klausės, ką vėjai dainuoja,
Kur lekia paukščiai, žiūrėjo...
Nieko jisai nežinojo,
Niekur jis vieškeliaisėjo...

Brolis aukštajam kalnely,
Sesė už mėlynų marių...
Vienas bičiulis tik – kelias
Vedas kartu, neišvaro...

Gimęs netyčia už girių,
Taip sau ir šiaip sau pasenęs,
Kartą netyčia jis mirė
Ir jau daugiau negyveno...

Mano skraidymai

Kai buvau visai mažytis,
Aš mokėjau net skraidyti:
Strykt iš lovos, švilpt pro langą –
Tiesiai į padangę!

Na tai kas, kad be sparnelių! –
Kregždės vejas, vėjas kelia,
Ko neieškau – nerandu –
Su draugais skrendu.

Su paukšteliais, su drugeliais,
Su lapeliais, su pūkeliais –
Viršum melsvo upeliuko
Mūs ratelis linksmas sukas.

Pavydėjo man kregždutės,
Kad buvau toksai lengvutis,
Tartum tūkstantis balionų –
Virš laukų ir klonių.

Pasikinkęs ryto vėją,
Kur norėjau, ten ir skriejau,
Pririnkau nelyg žibučių
Tūkstantį zuikučių.

Ir ant debesėlio raitas
Ten vaikiaus lėktuvą greitą
Ne dekoratyvinį –
Baisiai reaktyvinį...

Bet nors bėgau nuo kalnelio
Daug greičiau aš nei takelis,
Bėgo dar greičiau per lauką
Dienos žaliaplaukės.

Bėgo ir nubėgo vienos,
Nužydėjo pievoj pienėm,
Ir mane pamiršo vėjas,
Vėjas Odisėjas.

Ir tik kartais dar sapnuojas,
Kad padangėmis skrajoju...
Nubundu sunkus iš ryto
Kaip devynios plytos.

Mano biografija

Aš kaime Kovo mėnesį gimiau,
Balandžio – jau žąsis kieme ganiau.
Gegužio vidury skaičiau knygele,
O palikau tėvų namus Birželį.

Vedžiau aš laumę Liepos vidury,
Rugpjūtį krykštavo vaikų būrys,
Išskrido sūnūs juodvarniais Rugsėjį...
O Spalis plaukus man šerkšnu apsejo...

Su lapais Lapkričio mečiau žodžius...
Per žiemą snaigėm su savim žaidžiau...
Vasaris girdo mėnesienos pienu...
Balsu motutės šaukia Kovo mėnuo...

Eilėraštis, parašytas pavasario 21-ąją

Žiūriu į seną Kalendoriaus ratą:
Balti paveikslai – juodos, tuščios sienos...
Kaip gyvenau prieš dvidešimtį metų,
Pavasario dvidešimt pirmą dieną?

Neatmenu nei vakaro, nei ryto,
Neatmenu, kur ėjęs, ką kalbėjęs,
Lyg būčiau eilės, dar neparašytos...
Lyg būčiau kažin kur toli išėjęs...

Ir nieks iš tos dienos manęs nelanko,
Šešėlis joks, lyg būčiau aš miegojęs.
Neatmena darbelių mano rankos,
Neatmena takelių mano kojos.

O po žvaigždėm gyvent aš taip svajojau,
Kaip dalgis pievoj, ryto rasai žvilgant,
Kad liktų žymės kiekvienoj dienoj,
Lyg randai veide seno jūrų vilko.

Kaip jas įkirst ir koku kirveliu,
Į koki akmenį, į kokią sieną,
Kad grįžt galėčiau baltu takeliu
Aš į kiekvieną nugyventą dieną?..

Takeliai bėga į visus kraštus...
Skubėjau aš tolyn, labai skubėjau,
Tik gaila, ak, kaip gaila, kad iš tų
Dienų aš nieko pasiimt nespėjau!

Ant ežero žydras eiles rašiau,
O pievoje rašiau romaną žalią.
Rašiau ir Vėjo paskaityt prašiau, -
O jis išbarstė puslapius - surinkti nebegali...

Raidės pabėgėlės

- Tai, sakyk, dabar laikai! -
Skundžias knygoj raidės -
Tie išdykėliai vaikai
Net eilių neskaito!

Mirksi mėlynom akelėm
Vaikas pūstažandis:
- Vakar prarijau knygele -
Šiandien tuščias skrandis!

Kam tada, sakyk, skaityti -
Te sau skaito vėjas...
Valgau šokolado plytą
Ir šokoladėju.

- Ū! - koksai nedoras vaikas -
Urzgia Ū ilgoji.
- Traukiam į pasaulį, raidės,
Laimės paieškoti!

- Kuo greičiausiai pir-pirmyn! -
Žengia R į priekį.
Už parankių M ir N,
P iš paskos bėga.

Ritasi storulė O:

- Ar begrišime namo?
- Ne! - atšauna N ir E.
- Veskitės kartu mane!

Ir išeina visos raidės

Iš visų knygelių...

Joju ant Pieštuko raitas

Aš tuščiais lapeliais.

Klumpa juodbėris Pieštukas -

Metas pailsėti...

Pririšu jį prie Klaustuko

Ir ant Taško sėduos.

Taip baigias vaikystė

Žemės žaliame sąsiuvinį

Tiek margų žiedelių pribarstyta!..

- Paskaityk man, kaip tu gyveni?

- Nebemoku žemės aš skaityti...

Ten, dangaus knygelėj mėlynojoj,

Vaikos debesėliai vienas kitą...

- Paskaityk man, apie ką svajoji?

Nebemoku aš dangaus skaityti...

Tai ir sėdžiu auštant Paukščių rytui,

Ir žiūriu pro nukryžiuotą langą... -

Aš temoku raštuose skaityti

Apie šitą žemę, šitą dangų...

Lakštingala Zarasuose

Saulei tekant spindi ryto rasos,
Su savim jas Rytas nusineš...
O aplinkui - Zarasai ir Vasara,
Ir ant karklo - prie upelės - aš.

Štai snapelis verias tartum žiedas,
Ir giesmelė nuskrenda šilojais -
Sakė kregždės, kad gražiai aš giedu,
O atrodė man - aš negiedojau...

O atrodė man - aš tik tylėjau
Apie žolę, rasą, ryto rūką...
O atrodė man - aš tik mylėjau
Visa tai, kaip seną atviruką.

Argi aš mokėčiau apgiedoti
Tą pasaulį, kurs aplinkui plyti,
Tuos laukų laukus, kalvom kalvotus,
Ežerus, linų akim pražydusius?

Kaip man apgiedot šį kraštą mielą, -
It Vaičaitis dūsauju liūdnei:
Šito neišreikš jokia giesmelė,
Šitą apsakys vieni jausmai...

Bet kalbėjo Sraigė vieną vakarą
Prie vartelių Boružei basai:
Gražūs Zarasai tarytum Vasara,
Vasara graži kaip Zarasai...